Ազգ
Azg
9 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2004 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 221(3152)

Ալիեւ. «Բանակցային գործընթացն ընթանում է Ադրբեջանի համար անհրաժեշտ հունով»

Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը հայտարարել է, որ ղարաբաղյան կարգավորման բանակցությունները «ընթանում են Ադրբեջանի համար անհրաժեշտ հունով», հաղորդում է «Մեդիամախս» գործակալությունը՝ վկայակոչելով ադրբեջանական ԶԼՄ-ները: Ալիեւն ասել է այս մասին՝ ելույթ ունենալով Ադրբեջանի կառավարության ընդլայնված նիստում:

«Ձեռնարկվել են հակամարտության կարգավորմանն ուղղված քայլեր, որոնք դրական ազդեցություն են ունեցել բանակցային գործընթացի վրա: Բանակցություններն արդեն ընթանում են այն հունով, որը մենք ցանկանում ենք: Ադրբեջանի արդար դիրքորոշմանն էլ ավելի մեծ ըմբռնումով են մոտենում միջազգային կազմակերպությունները, արդյունքում՝ բանակցություններում ուժեղացել են դրական միտումները», ասել է Իլհամ Ալիեւը:

«Մենք հակամարտությունից տուժած կողմ ենք եւ դեռեւս, եթե այդպես կարելի է ասել, հաջողությամբ «սառը պատերազմ» ենք վարում: Մեր քարոզչական ակտիվությունը միջազգային կազմակերպություններում զգալիորեն մեծացել է: Համոզված եմ, այս ամենը թույլ կտա հասնել նրան, ինչին մենք ձգտում ենք», ասել է Ադրբեջանի նախագահը:

Սերժ Սարգսյանը կողմ է Իրաք հայկական զորախումբ ուղարկելուն

Հայ սակրավորները, բժիշկները եւ վարորդները ամսական կստանան 1000 դոլարից ավելի աշխատավարձ

Հայաստանի պաշտպանության նախարարը միանշանակ կողմ է Իրաք 50 հոգանոց սակրավորների, բժիշկների եւ վարորդների հայկական խումբ ուղարկելուն: Սերժ Սարգսյանը կարծում է, որ Հայաստանի ներկայությունը Իրաքում ԱՄՆ գլխավորած կոալիցիայում կբարձրացնի մեր երկրի միջազգային վարկը:

Երեկ սահմանադրական դատարանում պաշտպանության նախարարը նկատեց, որ Իրաք հայկական խումբ չուղարկելը կարող է որոշակի դժվարություններ ստեղծել Հայաստանի համար միջազգային ասպարեզում: «Եթե որեւէ մեկը փաստարկի, որ Իրաք խումբ չուղարկելով Հայաստանը կարող է շահել, ես կփոխեմ իմ կարծիքը», ասաց Սարգսյանը:

Պաշտպանության նախարարը ՍԴ-ին հիշեցրեց, որ մեր հարեւան երկու հանրապետությունները ռազմական ներկայություն ունեն Իրաքում եւ պատրաստակամություն են հայտնել ավելացնելու իրենց զորախմբերի թիվը: Վրաստանն այսօրվա 159-ի փոխարեն մոտ ապագայում Իրաքում կունենա 870, իսկ Ադրբեջանը ներկա 151-ի փոխարեն՝ 400 զինվորական:

Երեկ ՍԴ-ն քննության առավ «Իրաքի կայունացման ուժերի կազմում բազմազգ դիվիզիայի (կենտրոնական հատված) ղեկավարման եւ նման հարցերի կարգավորման մասին փոխըմբռնման հուշագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ ՀՀ սահմանադրությանը համապատասխանության հարցի որոշումը ՀՀ ՍԴ-ում»:

Տես էջ 3

Հյուսիսային պողոտայի իրացվող տների շինարարական աղբը լցվում է Դալմայի այգիները

Մի քանի օր առաջ «Երեւանշին» տրեստին պատկանող 599-UL-62 եւ 02-419 համարանիշներով 2 մեքենաներ Հյուսիսային պողոտայի իրացվող տարածքների շինարարական աղբը լցրել են Դալմայի այգիների՝ Աթենքի փողոցին հարող հատվածը: Այս փաստին պատահաբար ականատես են դարձել այստեղ այցելած Կանաչների միության անդամները: Այս մասին, ըստ միության նախագահ Հակոբ Սանասարյանի, տեղյակ է պահվել Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի դատախազությանը:

Ամիսուկես առաջ Կանաչների միությունը Դալմայի այգիներում կատարվող ապօրինությունները կանխելու նպատակով արդեն իսկ հայց էր հարուցել հանրապետության գլխավոր դատախազություն: Հայցի մեջ նշվում է նաեւ աղբակալման միջոցով այգիները միտումնավոր ոչնչացնելու խնդիրը: «Սկզբում աղբը լցնում են, ավերում տարածքը, հետո շինհրապարակ դարձնում, ասում է Հակոբ Սանասարյանը, այս հատված են տեղափոխվել նաեւ Հանրապետության հրապարակի վերակառուցման ժամանակ տեղահանված ասֆալտը, «Երեւան» հյուրանոցի շինարարական աղբը: Ակնհայտ է, որ դա կատարվում է ոչ առանց քաղաքապետարանի գիտության ու թույլտվության»:

Իսկ դատախազությունում գտնվող գործի վարույթի վերաբերյալ առայժմ որեւէ պաշտոնական պատասխան չկա:

Կ. Դ.

Տարադրամի արհեստական արժեզրկումը հարված է Հայաստանի տնտեսությանը

Մասնավորապես արտահանող ընկերություններին

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Երեկ երեկոյան Երեւանի փոխանակման կետերում մեկ դոլարի դիմաց տալիս էին 465 դրամ, չնայած օրվա ընթացքում այդ թիվն իջել էր 460-ի: Տիգրան Մեծի փողոցում գտնվող փոխանակման կետերի աշխատակիցները մեզ հետ զրույցում ասացին, որ օրվա ընթացքում տարածվել է խոսակցություն, թե Կենտրոնական բանկը 5 մլն դոլար է գնել, ինչի պատճառով երեկ նախորդ օրվա համեմատ, թեեւ տատանումներին, դոլարը դրամի նկատմամբ չի արժեզրկվել:

Փոխանակման կետերի աշխատողների մի հատված ասում էր, թե չի հասկանում ինչ է կատարվում Հայաստանի ֆինանսական շուկայում: Մի հատվածն էլ նշում էր, որ դոլարը շարունակելու է արժեզրկվել: Երեկ նախորդ օրվա համեմատ դրամի նկատմամբ արժեզրկվել է եվրոն: Տիգրան Մեծի փողոցի փոխանակման կետերում երեկոյան 1 եվրոն գնում էին 620 դրամով, վաճառում՝ 628-ով, մինչդեռ մեկ օր առաջ 1 եվրոյի դիմաց վճարում էին 640 դրամ:

Ըստ Ռոյթերի, երեկ դոլարը ավելի քան 1 տոկոսով արժեւորվել է եվրոյի նկատմամբ:

Տնտեսագետ **Գագիկ Գալստյանն «Ազգի»** հետ զրույցում ասաց, որ հայաստանյան ֆինանսական շուկայում դոլարի արժեզրկումը առավելապես սպեկուլյատիվ բնույթ է կրում: Ինչ վերաբերում է եվրոյի արժեզրկմանը, ապա Գալստյանը դա համարեց զավեշտ, երբ դոլարի նկատմամբ արժեւորվող եվրոն արժեզրկվում է դրամի նկատմամբ: Տնտեսագետի ասելով, Կենտրոնական բանկի մեկնաբանությունները՝ իբր չի ուզում միջամտել շուկային, վկայում են, որ ԿԲ-ն ուղղակի չի տիրապետում իրավիճակին: Գալստյանը նաեւ ասում է, որ բանկային համակարգի որոշ պատասխանատու աշխատողներ դոլարի եւ եվրոյի արհեստական արժեզրկմամբ ավելացնում են սեփական եկամուտները:

Տես էջ 2

Եվրոբանկի հետ գործարքը նշանակալից էր «Հայէկոնոմբանկի», Հայաստանի բանկային համակարգի եւ Հայաստանի համար ընդհանրապես

«Հայէկոնոմբանկի» ու Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկի (ՎԶԵԲ) միջեւ երեկ կնքված պայմանագրով եվրոպական այս հեղինակավոր կառույցը դարձավ հայկական բանկի 25 տոկոս գումարած մեկ բաժնետոմս բաժնեմասի սեփականատեր: Երեկ հանդիսավոր պայմաններում «Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցում բաժնետոմսերի ձեռքբերման պայմանագիրը ստորագրեցին եվրոբանկի ներկայացուցիչ Մարիա-Լուիզա Չիկոնիանին եւ «Հայէկոնոմբանկի» խորհրդի նախագահ Սարիբեկ Սուքիասյանը: Սրանով, հայկական բանկերից առաջինը լինելով, «Հայէկոնոմբանկը», սկսում է եվրոբանկի հետ համատեղ գործունեության նոր շրջանը:

Եվրոբանկի մասնակցությունը «Հայէկոնոմբանկի» կանոնադրական կապիտալում ենթադրում է բանկի հետագա զարգացման որակապես նոր մակարդակ: Շնորհիվ առաջարկվող տեխնիկական օժանդակության, «Հայէկոնոմբանկը» իրական հնարավորություններ է ստանում վերածվելու միջազգային չափանիշներին համապատասխանող կառույցի: «Հայէկոնոմբանկի», Հայաստանի բանկային համակարգի եւ Հայաստանի որպես երկրի համար այս գործարքի կարեւորության մասին խոսեցին նաեւ միջոցառմանը հրավիրված պետական բարձրաստիճան պաշտոնյաները:

Շնորհավորանքների շարքը բացեց Կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանը: Նա այս գործարքը չափազանց կարեւոր համարեց ոչ միայն «Հայէկոնոմբանկի», այլեւ Հայաստանի ամբողջ բանկային համակարգի համար: ԿԲ նախագահի հավաստմամբ, այս գործարքը կնպաստի բանկերի մրցակցության ուժմանը եւ նոր ծառայությունների մատուցմանը: Եվրոբանկի մուտքը Հայաստանի բանկային համակարգ կնպաստի նաեւ կորպորատիվ կառավարման համակարգի ներդրմանը մեր բանկերում:

Ազգային ժողովի փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանը ՎԶԵԲ-«Հայէկոնոմբանկ» գործարքը նշանակալից համարեց մի քանի առումներով: Նախ, որ մեր գործարարներն աջակցություն են ստանում նման հեղինակավոր կառույցից: Ապա Տիգրան Թորոսյանը համոզմունք հայտնեց, որ սա մեր երկրի, նրա տնտեսական ու քաղաքական իրավիճակի նկատմամբ վստահության ապացույց է, ինչպես նաեւ նշանակալից քայլ Հայաստանի՝ եվրոինտեգրման քաղաքականության առումով: «Սա լավ նշան է մեր օտարերկրյա գործընկերների համար, որպեսզի նրանք ավելի անկաշկանդ ներդրումներ կատարեն Հայաստանում», իր խոսքն այսպես եզրափակեց ԱԺ փոխնախագահը: Խորհրդարանի ներկայացուցչի ողջույնի խոսքին հետեւեց կառավարության շնորհավորանքը, որն արտահայտեց ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը:

Բուն գործարքի մանրամասները ներկայացրեց «Հայէկոնոմբանկի» գործադիր տնօրեն Արտո Օհիթյանը: Նա տեղեկացրեց, որ Եվրոբանկը, ձեռք բերելով վերոհիշյալ 25 տոկոս գումարած մեկ բաժնետոմս բաժնեմասը, կներդնի 583 մլն դրամ: Եվրոբանկի մասնակցությունը «Հայէկոնոմբանկի» կանոնադիր կապիտալում տեղի չի ունենա ոչ խոշոր, որպիսին Սուքիասյանների ընտանիքն է, ոչ էլ փոքր բաժնետերերի հաշվին: Այդ նպատակով թողարկվելու է բաժնետոմսերի նոր խմբաքանակ, ինչն էլ իր հերթին դրական ներգործություն կունենա արժեթղթերի շուկայի աշխուժացման եւ այս ոլորտում ներդրումների ներգրավման վրա: Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկի հետ համագործակցության կարեւոր գործոնների թվում Արտո Օհիթյանը նշեց եվրոպական այս կառույցի կողմից 500 հազար եվրո տեխնիկական աջակցության ծրագիրը:

«Հայէկոնոմբանկի» եւ այս գործարքի վերաբերյալ դրական արտահայտվեց նաեւ Եվրոբանկի ներկայացուցիչ Մարիա-Լուիզա Չիկոնիանին, կարծիք հայտնելով, որ «Հայէկոնոմբանկը» տարածաշրջանի ամենալավ բանկերից մեկն է: Նա նշեց, որ իր ներկայացրած կառույցը պարտավորություն է վերցրել նոր ներդրումային ծրագիր իրականացնել 7 երկրների բանկային կապիտալներում, եւ առաջինը դա կատարվեց Հայաստանում՝ «Հայէկոնոմբանկում»: Իսկ ընդհանուր առմամբ ՎԶԵԲ-ը մասնակցություն ունի 23 պետությունների 45 բանկերի կանոնադիր կապիտալում: Մեր հարեւան Վրաստանում Եվրոբանկն իր մասնակցությունն ունի երկու, իսկ Ադրբեջանում մեկ բանկում: Եվ ահա երեկ միջազգային այս կառույցն իր ներկայությունն ունեցավ նաեւ Հայաստանում: Սրանով հանդերձ, ՎԶԵԲ-ը մասնակցելու է միայն «Հայէկոնոմբանկի» ռազմավարական որոշումների ընդունմանը, տրամադրելու է խորհրդատվություն եւ չի մասնակցելու բանկի կառավարմանը:

Ա. Մ.

Դոլարի սրընթաց անկումը կարող է լրջորեն վնասել նաեւ գալիք տարվա բյուջեի կատարողականին

Խորհրդարանում մեկնարկեցին 2005 թվականի բյուջեի քննարկումները

Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանի ներկայացմամբ, բյուջեի մասին ՀՀ օրենքի նախագծի քննարկումներից հետո ԱԺ խմբակցություններից, անհատ պատգամավորներից ստացվել են 460 առաջարկներ: Դրանք հիմնականում վերաբերում են կամ ծախսերի կրճատմանը, կամ ավելացմանը:

Ծախսերի ավելացում նախատեսող առաջարկների բավարարման համար հարկ կլինի բյուջե «ներմուծել» եւս 11,4 մլրդ դրամ, որը, ըստ նախարարի, միայն մասնակի կբավարարվի:

Առաջարկների մի մասը, որոնց համաձայն է նաեւ կառավարությունը, վերաբերում է դպրոցաշինությանը, չնայած այս ոլորտին արդեն 4,8 մլրդ դրամ հատկացվել է: Հաջորդը ճանապարհաշինությունն է, գազաֆիկացիան, ջուրը, մշակույթի օբյեկտները:

2005 թվականի բյուջեում, ինչպես 2004 թվականին, նախատեսվում է հարկային եկամուտների ավելացում: Ընդ որում, կրկնապատկվելու են ե՛ւ եկամուտները, ե՛ւ ծախսերը: Այն իրականացվելու է ստվերային շրջանառությունը հարկման դաշտ բերելու միջոցով:

Դոլարի փոխարժեքի սրընթաց անկումը ինչպես կարող է անդրադառնալ բյուջեի վրա, եւ ինչպիսի փոխարժեք է սահմանվելու դոլարի համար այնտեղ: Նախարարը հայտնեց, որ Կենտրոնական բանկը նպատակահարմար է համարել բյուջեի հաշվարկների հիմքում դնել դեկտեմբերի 1-ի փոխարժեքային ցուցանիշները (1 դոլարը 500 դրամ):

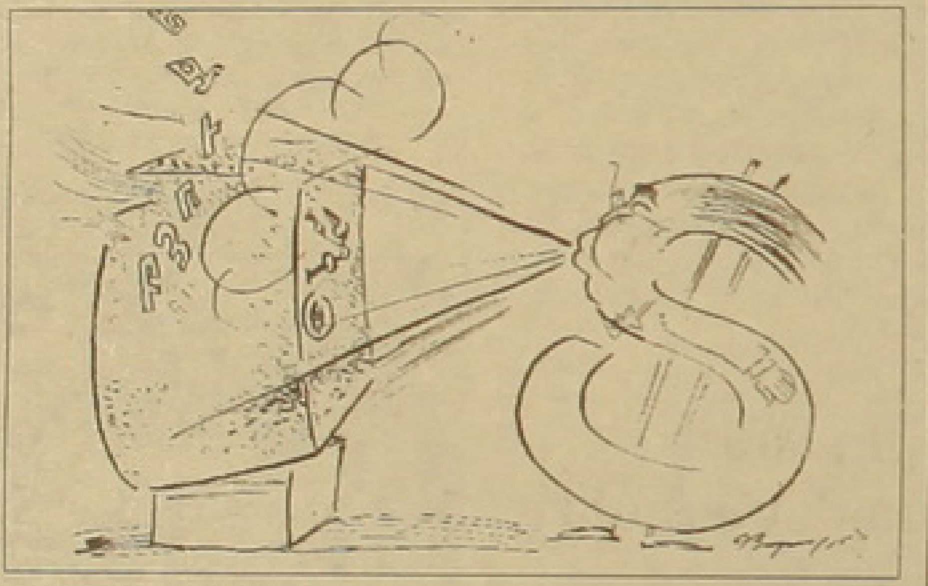

Իհարկե, Վարդան Խաչատրյանը չի բացառում, որ դոլարի անկման աննախադեպ արագությունների պարագայում բյուջետային ցանկացած թիվ ու նախատեսում կարող են նույն արագությամբ հնանալ: Անշուշտ, այդ հանգամանքը մեծ չափով մեծացնելու է բյուջեի ռիսկայնության մակարդակը: Բայց «դա ավելի շատ մեր օրենքների անկատարության հետեւանք է: Մեր հիմնական ներմուծվող ապրանքները, ծխախոտը, բենզինը, եւ այլ խոշոր ապրանքներ, գնահատված են ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամով: Ճիշտ կլիներ հաշվարկը դրամով լիներ, քանի որ հաստատ կորուստներ ենք ունենալու:

Հիմնական բացասական ազդեցությունը ներմուծումների ասպարեզում է լինելու: Բայց մենք կփորձենք հնարավորինս նվազեցնել այդ ազդեցությունը բյուջեի վրա»:

Իսկ թե ինչքան կշարունակվի դոլարի վայրընթացը, եւ ինչպիսին կլինի հունվարին, նախարարը խուսափեց կանխատեսումներ անելուց: Նա միայն հիշեցրեց, որ նախորդ օրը եվրոպական մի շարք երկրների ֆինանսների նախարարներ դիմել են ԱՄՆ-ին` խնդրելով ավելի կանխատեսելի դարձնել իր հարկաբյուջետային քաղաքականությունը:

Ի վերջո, աշխարհի ֆինանսական շուկան կարգավորվում է նաեւ ոտեսակի կանոններով: Դրանց ենթարկվում են, օրինակ, Արժույթի միջազգային հիմնադրամի անդամ երկրները: Սակայն ԱՄՆ-ը դուրս է այդ շրջանակներից, եւ նրա ֆինանսական քաղաքականության վայրիվերումներն անմիջապես ազդում են աշխարհի երկրների վրա:

«Եթե ԱՄՆ-ը իրավիճակը կարգավորելու բարի կամք ցուցաբերի, այն ժամանակ գուցե հնարավոր լինի ինչ-որ ենթադրություններ անել: Բայց այս պահին որեւիցե ազդանշան կամ տեղեկություն չկա այդ մասին», ավարտեց Վարդան Խաչատրյանը:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ՊԱՏՃԵՆԱՀԱՆՈՒՄ

Ղարաբաղում եւս կլինի մարդու իրավունքների պաշտպան

ԼՂՀ խորհրդարանը երեկ կայացած իր հերթական նիստում երկրորդ ընթերցմամբ ընդունեց ընտրական օրենսգիրքը: Նախորդ քննարկման ժամանակ վիճահարույց էր եղել ապագա խորհրդարանում համամասնական եւ մեծամասնական տեղերի ճշգրտման հարցը: Ազգային ժողովում մեծամասնություն կազմող ԺԱՄ խմբակցությունը գտնում էր, որ ԼՂՀ խորհրդարանում մեկ երրորդի չափով համամասնական ընտրակարգով տեղ հատկացնելը բավարար է, իսկ ՀՅԴ խմբակցությունը պնդում էր ամբողջապես համամասնական ընտրակարգ ներմուծելու ձեւը:

Երեկվա նիստում ելույթ ունենալով, երկու խմբակցությունների ներկայացուցիչները նշեցին, որ ընտրական օրենսգրքի նախագիծը համատեղ քննարկվել է եւ ընդհանուր համաձայնություն գտել, ընդ որում` ԺԱՄ խմբակցության ներկայացրած ձեւով: Միեւնույն ժամանակ որոշ կետեր վերջնական համաձայնության անհրաժեշտություն ունեին, որոնք եւս քննարկվելով երեկվա լիագումար նիստում, իրենց դրական լուծումը գտան:

Առաջին ընթերցմամբ ընդունվեց «Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին» ԼՂՀ օրենքը: Ներկայացնելով օրենքի նախագիծը, պատգամավոր Վահրամ Աթանեսյանը նշեց, որ խորհրդարանի անդամների զգալի մասը դեռեւս ծանոթ չէ օրինագծին, եւ այս կապակցությամբ անհրաժեշտ է նրանց եւս հնարավորություն տալ լրիվ ծանոթանալու օրինագծին: Ճիշտ գտնելով այս մոտեցումը, պետաիրավական հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Յուրի Հայրապետյանը միեւնույն ժամանակ առաջարկեց ապագա օմբուդսմենի աշխատավարձը սահմանել դատական մարմինների ղեկավար պաշտոնի դրույքաչափով: Օրինագիծն ընդունվեց առանց այլ առաջարկությունների:

Պատգամավորները հավանություն տվեցին նաեւ «Արցախտրանս» ՓԲԸ-ին եւ Ստեփանակերտի քաղաքապետարանի «Սանմաքրում-կանաչապատում» ՊՓԲԸ-ին հարկային պարտավորությունների կատարման արտոնություն սահմանելու օրենքների նախագծերին:

Փոփոխություններ ու լրացումներ կատարվեցին նաեւ դատաիրավական եւ սոցիալ-տնտեսական ոլորտներին վերաբերող մի շարք օրենքներում:

Վերջում պատգամավորները հանդես եկան հայտարարություններով:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

ԼՂՀ այցելած արտասահմանցիների թիվը 31 տոկոսով գերազանցել է նախորդ տարվա ցուցանիշը

2004 թ. դեկտեմբերի 1-ի տվյալներով Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն (ԼՂՀ) են այցելել 31 տոկոսով ավելի արտասահմանյան քաղաքացիներ, քան նախորդ տարի: Այս մասին «Մեդիամախ» գործակալությանը տված հարցազրույցում հայտնել է ԼՂՀ ԱԳՆ հյուպատոսական վարչության պետ Յուրի Զախարյանը` հավելելով, որ աճի նման դինամիկան պահպանվում է վերջին 4 տարիների ընթացքում:

Լեռնային Ղարաբաղի հյուրերն են եղել 70 երկրների, գլխավորապես ԱՄՆ-ի, Ռուսաստանի, Ֆրանսիայի, Կանադայի, Գերմանիայի, Ավստրալիայի, Մեծ Բրիտանիայի, Սիրիայի, Իսրայելի եւ Ճապոնիայի քաղաքացիներ: ԼՂՀ այցելածների մոտ 70 տոկոսը զբոսաշրջիկներ են եղել:

Յուրի Զախարյանը նշել է, որ այս տարի նկատելիորեն աճել է գործնական այցերով ԼՂՀ ժամանած անձանց թիվը: Նրա կարծիքով, նման միտումը պայմանավորված է Լեռնային Ղարաբաղի ներդրումային գրավչությամբ: ԼՂՀ ԱԳՆ վարչության ղեկավարը նաեւ նշել է, որ զբոսաշրջության զարգացման վրա դրական ազդեցություն են ունեցել նաեւ ավտոճանապարհների, ինչպես նաեւ ժամանակակից հյուրանոցների շինարարությունը, որոնց սեփականատերերը ոչ միայն ԼՂՀ, այլեւ արտերկրի քաղաքացիներ են: Ներկայումս հանրապետությունում գործում են 15 հյուրանոցներ:

Արտակ Սադոյանը պահանջում է արտահերթ նիստ «Արմենտելի» խնդրի վերաբերյալ

Երեկ Արտակ Սադոյանը ԱԺ-ում ստորագրահավաք էր անում «Արմենտելի» խնդրով խորհրդարանի արտահերթ նիստ գումարելու համար: Ժամը 16.30-ի դրությամբ նրան հաջողվել էր հավաքել 33 ստորագրություն: Արտահերթ նիստ գումարելու համար նրան հարկավոր էր հավաքել պատգամավորների թվի մեկ երրորդին հավասար ստորագրություններ:

Արտահերթ նիստ գումարելուն ամբողջությամբ կողմ են «Արդարություն» դաշինքի եւ «Ժողովրդական պատգամավոր» խմբակցությունների անդամները: Իրենց համաձայնությունն էին տվել նաեւ ՄԱԿ խմբակցության 6 անդամներ:

«Օրինաց երկիրը», որ հենց սկզբից իր աջակցությունն էր հայտնել թիվ 60 լիցենզիայի վերախմբագրումից տուժած 250 ընկերություններին, ընդմիջման ժամին խորհրդակցություն էր հրավիրել` որոշելու իր աջակցության ծավալները Արտակ Սադոյանին:

Կ. Գ.

ԱՄՆ հյուպատոսությունը հերքում է

Մեծարգո խմբագիր «Ազգ» օրաթերթի,

Ձեր թերթի դեկտեմբերի 7-ի համարում տեղ է գտել «Հյուսիսային պողոտա» հասարակական կազմակերպության նախագահ Վաչագան Հակոբյանի հայտարարությունը: Մենք մեր պարտքն ենք համարում արձագանքել այդ հայտարարությանը, քանի որ այն իրականությանը չի համապատասխանում: ԱՄՆ կառավարությունը մուտքի արտոնագրի համար դիմողներից երբեք չի պահանջում հրաժարվել քաղաքացիությունից: Պարոն Հակոբյանի այն հայտարարությունը, թե իբր իրենից պահանջվել է հրաժարվել Հայաստանի քաղաքացիությունից, կեղծ է: Հյուսիսային պողոտայի շինարարության ծրագրից տուժած ընտանիքներից ոչ մեկն այս հարցի առնչությամբ մեզ գրավոր դիմում չի ներկայացրել: Անվտանգության բաժնի տեղացի աշխատակիցներից մեկը խոսել է հավաքված ամբոխի հետ, խնդրել է նրանց գրել` առաջարկելով դեսպանատանն ուղղված ցանկացած հայտարարություն կամ հարց ներկայացնել գրավոր:

Հարգանքներով`

ՄԵՐԻ ՍՄԻԹԸ
Հյուպատոս

Տարադրամի արհեստական արժեզրկումը հարված է...

1-ին էջից

Գ. Գալստյանը կարծում է, որ դոլարի արժեզրկմամբ նվազելու են արտահանման ծավալները: Մյուս կողմից` տնտեսագետն անհասկանալի է համարում, թե ինչո՞ւ Հայաստանում չեն իջնում այն ապրանքների գները, որոնք ներմուծվում են կամ արտադրվում Հայաստանում ներմուծվող ապրանքներից:

Տնտեսագետ **Թաթուլ Մանասերյանի** բացատրություններն այսօրվա հայաստանյան ֆինանսական շուկայում ստեղծված իրավիճակի վերաբերյալ հիմնականում համընկնում էին Գալստյանի մեկնաբանություններին: Մանասերյանն «**Ազգի**» հետ զրույցում մասնավորապես նշեց, որ դոլարի արժեզրկմամբ պետք է գների անկում տեղի ունենար, սակայն որոշ դեպքերում հակառակն է տեղի ունենում եւ կան ապրանքատեսակներ, որոնց գները բարձրացել են մինչեւ 30 տոկոս:

Մանասերյանի ասելով, դոլարի եւ եվրոյի արժեզրկումից շահում են ներկրողները եւ հատկապես այն ներկրողները, որոնք կարողացել են մենաշնորհային դիրք գրավել հայկական շուկայում: Տուժում են սպառողները, նշում է Մանասերյանը եւ հավելում, որ արտարժույթի արժեզրկումն ուղղակիորեն հարվածում է Հայաստանի արտահանմանը: Մասնավորապես, Մանասերյանի ասելով, դոլարի եւ դրամի այսօրվա փոխարժեքի պայմաններում մի շարք ապրանքատեսակների, օրինակ` կերակրի աղի արտահանումը եկամտաբեր չէ:

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Որդին հոր դեղերը վաճառեց ու բռնվեց

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության օպերատիվ տեղեկագրից, դեկտեմբերի 7-ին ոստիկանության Վանաձորի բաժնի աշխատակիցները թմրամիջոցներ ձեռք բերելու, պահելու եւ օգտագործելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1965 թ. ծնված, նախկինում դատված Աշոտ Ա.-ին, 1955 թ. ծնված Աշոտ Դ.-ին եւ 1964 թ. ծնված Վարուժան Բ.-ին: Նույն օրը Աշոտ Դ.-ն քաղցկեղով հիվանդ հոր դեղամիջոցից 5 սրվակ տվել է Աշոտ Ա.-ին, որից 3 սրվակը վերջինս եւ Վարուժան Բ.-ն ներարկվել են: Վարուժան Բ.-ի բնակարանից հայտնաբերվել եւ առգրավվել է 3 դատարկ սրվակ եւ երկու օգտագործված ներարկիչ, իսկ Աշոտ Ա.-ի անձնական օգտագործման «Մոսկվիչ 412» մակնիշի ավտոմեքենայի խցիկից` դեղամիջոցի 2 սրվակ: Աշոտները ձերբակալված են, քննությունը վարում է դատախազությունը:

Թոռը կապկպել եւ ծեծել է տատին

Դեկտեմբերի 7-ին ոստիկանության Կապանի բաժին է դիմել Թամարա Բ.-ն եւ հայտնել, որ իր թոռը` Մհեր Ա.-ն ծեծել է իրեն, պատճառել վնասվածքներ եւ ձեռքերը կապելով մոտ 25 րոպե զրկել ազատությունից: Ոստիկանության աշխատակիցները բերման են ենթարկել 1981 թ. ծնված, նախկինում դատված Մհեր Ա.-ին, քննությունը վարում է դատախազությունը:

Գազից թունավորվածն ուշքի չի գալիս

Ինչպես տեղեկացանք արտակարգ իրավիճակների վարչության լրատվական կենտրոնի օպերատիվ տեղեկագրից, դեկտեմբերի 7-ին, ժամը 15.30-ին Գյումրու շտապօգնության ծառայությունից տեղեկացվել է, որ «Վարդ-Փարոս» ոսկերչական արտադրամասում գազի վառարանի մոտ նստած 1965 թ. ծնված Անդրանիկ Հովհաննիսյանը գազի թերայրումից թունավորվել է եւ տեղափոխվել հիվանդանոց: Ներկայումս նրա առողջական վիճակը բժիշկները գնահատում են ծանր:

Մ. ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՀԱԿՈԲՅԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենյակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նյութերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ **Անդրադարձ**

Հայաստանի վրա Ռուսաստանի խոստացած ճնշումները ենթադրվող են

Հակառակ դրան ԵՄ-ի ճնշումները Թուրքիայի վրա՝ անժխտելի իրողություն

Դեկտեմբերի 5-ին, երբ պաշտոնական այցով Անկարա էր ուղեւորվում ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինը, Բաքվում ավարտվեցին Ադրբեջանի ղեկավարության հետ Թուրքիայի պետնախարար եւ փոխվարչապետ Աբդուլլաթիֆ Շեների հանդիպումները: Նրա այցին թերեւս կարելի էր չանդրադառնալ, եթե նա ադրբեջանական «525 գազեթ» թերթին տված հարցազրույցում չարծարծեր Հայաստանի հետ հարաբերությունների հարցը եւ արծարծումը չլրացներ «Երեւանին անհրաժեշտ հորդորներ» անելու ՌԴ արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովի թուրք գործընկերոջը՝ Աբդուլլահ Գյուլին տված խոստումը:

«525 գազեթին» տված հարցազրույցում Շեները Բաքվի եւ Անկարայի հետ Երեւանի հարաբերությունների կարգավորումը պայմանավորել է առկա խնդիրների հաղթահարմամբ եւ ասել. «Ադրբեջանի հետ մեր հարաբերություններն առանձնահատուկ են: Մենք լեզվական, կրոնական, պատմական ընդհանրություններ ունեցող, մշակութային միեւնույն արժեքներին հետեւող երկու երկրներ ենք: Ադրբեջանի նկատմամբ Հայաստանի դիրքորոշումը շատ կարեւոր է Թուրքիայի համար»:

Շեները, քննադատելով Հայաստանին, թե միջպետական հարաբերություններում չի առաջնորդվում միջազգային իրավունքի նորմերով, նրան միաժամանակ մեղադրել է «Ադրբեջանի տարածքը բռնազավթելու, ինչպես նաեւ Թուրքիայի դեմ պատմական իրողությանը չհամապատասխանող պնդումներ» առաջ քաշելու մեջ: Վերջում Շեները հիշեցրել է բռնազավթումը դադարեցնելու եւ պատմական իրողություններին ու միջազգային իրավունքի նորմերին հակասող անտեղի պնդումներից հրաժարվելու Հայաստանին թուրքական կողմի արած կոչի մասին, ապա ադրբեջանցի լրագրողի «Հայերը կհրաժարվե՞ն պնդումներից, թե՞ ոչ» հարցին պատասխանել է. «Իրենք գիտեն, որովհետեւ հենց իրենք են առավելագույնս տուժում»:

Այդ մասին դեկտեմբերի 6-ի հաղորդագրությամբ տեղեկացրել էր կիսապաշտոնական «Անատոլու» գործակալությունը: «Հյուրիեթն» էլ դեկտեմբերի 7-ի համարում անդրադառնում է Թուրքիայի արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլի հետ հանդիպմանը Կովկասում կայունության ապահովման եւ Թուրքիայի հետ Հայաստանի առկա խնդիրների հաղթահարման համար Երեւանի վարչակարգի վրա ավելի շատ ճնշումներ գործադրելու Լավրովի խոստմանը:

Գյուլն իր հերթին, ըստ «Հյուրիեթի», ՌԴ արտգործնախարարին հայտնել է Հայաստանին ընդառաջ մի շարք քայլեր կատարելու Թուրքիայի պատրաստության մասին, ավելացնելով. «Սակայն դրա համար սպասում ենք, որ նախապես ընդառաջի հայկական կողմը: Եթե նրանք այդպիսի քայլի դիմեն, ապա մենք կարձագանքենք: Այլապես մենք չենք կարող այդ ուղղությամբ որեւէ բան անել»: Լավրովը դա համարել է շատ դրական մոտեցում, խոստացել է Հայաստանին տեղյակ պահել այն քայլերի մասին, որոնք ակնկալում է Թուրքիան, հավաստիացնելով, որ առաջխաղացում կլինի:

Թերեւս հավաստիացման հանգամանքն է հիմք տվել «Հյուրիեթին» պնդելու Երեւանի վարչակարգի վրա «ավելի շատ ճնշումներ» գործադրելու Ռուսաստանի պատրաստակամության մասին: Լավրովին վերագրվող այս պատրաստակամությունը որքանո՞վ է համապատասխանում իրականությանը, դժվար է ասել: Բայց որ դա համապատասխան խնդրանք է ենթադրում, եւ այդ խնդրանքը միանգամայն պայմանավորված է ստանձնած պարտավորությունների կատարման առնչությամբ Թուրքիայի վրա Եվրոմիության հարաճուն ճնշումներով, ակնհայտ է: Քանի որ պարտավորությունների թվում են Հայաստանի հետ հարաբերությունների կարգավորումը եւ նրա շրջափակման վերացումը, ուստի կարելի է փաստել, որ հայ-թուրքական հարաբերությունների առնչությամբ արդեն Թուրքիան ճնշման տակ է գտնվում:

Ըստ երեւույթին, թուրքական իշխանությունները զգալով, որ անհնար է ճնշումը «հարեւանների հետ հարաբերությունները կարգավորելու» ԵՄ-ի սկզբունքը խախտել, եւ անդամակցության բանակցություններ սկսել վերջինի հետ, նրանք Հայաստանի վրա ճնշում գործադրելու խնդրանքով Ռուսաստանին են դիմում, որպեսզի հայ-թուրքական սահմանի բացման փաստի առջեւ կանգնելիս զիջողի դերում հանդես չգան:

Ակնհայտ է, որ առանց փոխհատուցման Հայաստանի առջեւ սահմանները բացելու դեպքում Թուրքիան ինքնակամ հաստատում է իր որդեգրած հայկական քաղաքականության սնանկությունը բացահայտելու փաստի հետ, ի չիք են դառնում այդ առումով Ադրբեջանին նրա տված խոստումները, դա նրան հեղինակազրկում է, այսպիսով ձախողման սպառնալիքի առջեւ է կանգնում նաեւ նրա ադրբեջանական քաղաքականությունը:

Այս ամենի համար, սակայն, անհրաժեշտ է, որ Հայաստանը շարունակի հետամուտ լինել Թուրքիայի նկատմամբ որդեգրած քաղաքականությանը: Ի վերջո, Թուրքիայի վրա ԵՄ-ի ճնշումներն իրողություն են, իսկ Հայաստանի վրա Ռուսաստանինը՝ ենթադրվող: Ավելին, հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորումը պարտավորություն է ոչ թե Հայաստանի, այլ Թուրքիայի համար: Ընդ որում, ԵՄ-ը պարտավորությունների կատարմամբ է պայմանավորում անդամակցության բանակցությունների սկզբնավորումը:

ՏԱԳՈՐ ԶԱՔԱՐՅԱՆ

Սերժ Սարգսյանը կողմ է Իրաք հայկական զորախումբ ուղարկելուն

1-ին էջից

Հուշագիրը ստորագրվել է Լեհաստանի եւ 19 այլ երկրների միջեւ, որոնք Իրաքում ԱՄՆ գլխավորած կոալիցիայի մաս են կազմում լեհական պատասխանատվության գոտում:

Հայաստանը սույն հուշագիրը չի ստորագրել, այլ սկսել է հուշագրին միանալու գործընթաց: ՍԴ-ն քննության չի առնում Իրաք հայկական խումբ ուղարկելու կամ չուղարկելու անհրաժեշտության, կամ նպատակահարմարության հարցը: Դա ՍԴ-ի իրավասության մեջ չի մտնում: Քանի որ հուշագիրը վերաբերում է միայն 20 երկրների մասնակիցների միջեւ ծագող իրավական հարաբերություններին, ՍԴ-ն գնահատում է, թե տվյալ հուշագրի կողմերի միջեւ ծագող իրավահարաբերություններին առնչվող պարտավորությունները որքանով են համապատասխանում ՀՀ սահմանադրությանը:

Ռոբերտ Քոչարյանի ներկայացուցիչ Սերժ Սարգսյանի պարզաբանումներից հետո ՍԴ-ն դռնփակ նիստում որոշեց, որ տվյալ հուշագրում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են ՀՀ սահմանադրությանը: Փաստորեն, ՍԴ-ի երեկվա որոշումից հետո Ազգային ժողովը կարող է անցնել գործի՝ հավանություն տալ կամ ոչ Իրաք հայկական 50 հոգանոց խումբ ուղարկելուն:

Լրագրողների հետ զրույցում Սարգսյանն ասաց, որ ընտրությունը կատարվում է զուտ կամավորության սկզբունքով, Իրաք մեկնող մեր սակրավորները, բժիշկները եւ վարորդները կստանան ամսական 1000-ից ավելի դոլար աշխատավարձ: Մեր անձնակազմի մյուս ծախսերը՝ սնունդ, բուժօգնություն, հոգալու է ԱՄՆ-ը: Հայաստանը խաղաղարար առաքելությամբ ներգրավված է Կոսովոյում, հունական զորակազմում՝ ԱՄՆ պատասխանատվության գոտում: Պատասխանելով **«Ազգի»** հարցին, Սարգսյանը չբացառեց Աֆղանստան հայկական զորակազմ ուղարկելու հնարավորությունը:

Չնայած իրաքահայերի մտահոգություններին, Իրաքում հայկական եկեղեցիների պայթեցումների փաստին, Հայաստանը հաստատակամ է արաբական այս երկիր խումբ ուղարկելուն: Այսօրվա դրությամբ ԱՄՆ գլխավորած կոալիցիային մաս են կազմում 28 երկրներ՝ ընդհանուր 28,5 հազար անձնակազմով: Իսկ Իրաքում ԱՄՆ-ի ռազմական ներկայությունը մոտ ապագայում հասնելու է 150 հազարի:

Կոալիցիային նախկինում մաս կազմած 7 երկրներ՝ Նիկարագուան, Իսպանիան, Դոմինիկյան Հանրապետությունը, Հոնդուրասը, Ֆիլիպինները, Թաիլանդը եւ Նոր Զելանդիան, արդեն զորքերը դուրս են բերել Իրաքից: 4 երկրներ՝ Ուկրաինան, Հունգարիան, Հոլանդիան եւ Լեհաստանը, հայտարարել են զորքերը Իրաքից դուրս բերելու մասին: Լեհաստանը, որի պատասխանատվության գոտում է (Բաղդադից 120-140 կմ դեպի հարավ-արեւելք) տեղակայվելու հայկական խումբը, արդեն զորքերի մի մասը դուրս է բերել:

Ենթադրվում է, որ մինչեւ տարեվերջ ՀՀ Ազգային ժողովը Իրաք խումբ ուղարկելու հարցով քվեարկություն կկատարի: Երեւանում ԱՄՆ դեսպան Ջոն Էվանսը արդեն մի քանի անգամ այցելել է խորհրդարան, հանդիպել ԱԺ նախագահին (ճիշտ է, այս մասին հաղորդագրություն չի տարածվել, ինչը նշանակում է, որ այս հանդիպումները գաղտնի են), մի խոսքով՝ զբաղվում է լոբբինգով: Դժվար է պատկերացնել, որ Ռոբերտ Քոչարյանի եւ Սերժ Սարգսյանի վերահսկողության տակ գտնվող խորհրդարանը կարող է դեմ քվեարկել:

Ընդդիմությունը, որը չի մասնակցում ԱԺ աշխատանքներին, հայտարարել է, որ Իրաքի հարցով քվեարկության համար գնալու է խորհրդարան եւ դեմ է քվեարկելու: Փաստորեն, եթե իրոք ընդդիմությունը կատարի խոստումը, ապա դա կնշանակի, որ այսուհետեւ զրկվում է ԱՄՆ-ի բարոյական եւ ֆինանսական աջակցություն ստանալու ակնկալիքից: Ու եթե ամերիկյան փողերով Մ. Նահանգներ հաճախակի այցելող ընդդիմության ներկայացուցիչները, այդ թվում՝ Ստեփան Դեմիրճյանը, նախկինում արժանանում էին դեսպան Էվանսի հետ սուրճ խմելու պատվին, ապա դեմ քվեարկելով կարող են զրկվել դրանից:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ

Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսն ընդունեց մի խումբ թուրք եւ թրքահայ մտավորականների

Դեկտեմբերի 8-ին Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնում Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսն ընդունեց «Արեւելյան խորհրդաժողովի նախաձեռնություն» ծրագրի շրջանակներում Թուրքիայից Հայաստան ժամանած շուրջ երեսուն մտավորականների՝ ուղեկցությամբ «Ակօս» եւ «Ժամանակ» թերթերի գլխավոր խմբագիրներ Հրանտ Դինքի եւ Արա Գոչունյանի:

Ներկայացնելով հանդիպման մասնակիցներին՝ «Ակօս» թերթի գլխավոր խմբագիր Հրանտ Դինքը շնորհակալություն հայտնեց Վեհափառ հայրապետին ընդունելության համար՝ հավաստիացնելով, որ ծրագրի մասնակիցների նպատակն է ավելի մոտիկից ճանաչել արեւելքում իրենց հարեւաններին, ծանոթանալ նրանց մշակութային, քաղաքական, տնտեսական եւ կրոնական կյանքին:

Վեհափառ հայրապետը ողջունեց ներկաներին եւ հանդես բերված նախաձեռնությունը՝ նշելով. «Մտավորականությանը կարեւոր առաքելություն է վերապահված ինչպես երկրների ներազգային ու հասարակական կյանքում, կրթության ու դաստիարակության գործում, այնպես եւ ժողովուրդների ու երկրների փոխհարաբերությունների ձեւավորման, մերձեցման եւ զարգացման մեջ»:

Հանդիպման ընթացքում, ի պատասխան թուրք մտավորականների հարցումների, Նորին սրբությունը ներկայացրեց Հայ եկեղեցու առաքելությունը խորհրդային եւ Հայաստանի անկախ պետականության ներկա ժամանակներում՝ առանձնակիորեն անդրադառնալով հայ ժողովրդի համազգային կյանքում, միջեկեղեցական ու միջկրոնական հարաբերությունների ոլորտում Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի ծավալած գործունեությանը: Հայաստան-Թուրքիա ներկա հարաբերությունների առնչությամբ Վեհափառ հայրապետը մասնավոր անդրադարձ ունեցավ Հայոց ցեղասպանությանը՝ շեշտելով, որ ցեղասպանությունը պատմական իրողություն է, որը չի կարող քննարկման հարց լինել:

Տարածաշրջանում, ինչպես եւ Մերձավոր Արեւելքում առկա ազգամիջյան հակամարտությունների հարցի առնչությամբ Հայոց Հայրապետն ընդգծեց, որ հարկ է զերծ մնալ հակամարտություններին կրոնական հենք եւ երանգավորում հաղորդելուց՝ հակամարտությունների լուծման ու կարգավորման կարեւորագույն ճանապարհ նկատելով նաեւ միջկրոնական երկխոսությունը: Եզրափակելով իր խոսքը՝ Նորին սրբությունը հաջողություններ մաղթեց «Արեւելյան խորհրդաժողովի նախաձեռնության» առաքելությանը:

Հանդիպմանը ներկա էին Ուկրաինայի Հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Բունիաթյանը եւ Մայր աթոռի դիվանապետ Տ. Արշակ եպիսկոպոս Խաչատրյանը:

Ովքեր եւ ինչպես են աշխատում ամերիկյան ֆինանսավորմամբ կազմակերպություններում

Լրագրողների հանդեպ դրսեւորված անհարգալից մոտեցման մի դեպքի առիթով

Տարբեր միջոցառումների ժամանակ հաճախակի ենք բախվում օտարերկրյա, մասնավորապես ամերիկյան ֆինանսավորմամբ գործող կազմակերպություններում աշխատող Հայաստանի քաղաքացիների անբարեկրթությանն ու լրագրողների հետ աշխատելիս դրսեւորած դիլետանտությանը: Սովորաբար այդ դրսեւորումներին փորձում ենք առանձնակի նշանակություն չտալ: Սակայն երեկ «Արմենիա» հյուրանոցում ԱՄՆ միջազգային կազմակերպության (USAID) ֆինանսավորմամբ գործող Կրթությամբ զարգացման ակադեմիայի (AED) կազմակերպած «Սպառողական զամբյուղ. սահմանում եւ զարգացման մոտեցումներ» սեմինարի ժամանակ AED-ի աշխատակիցների ցուցաբերած անհարգալից վերաբերմունքի մասին չենք կարող չգրել:

Միջոցառման կազմակերպիչները բացարձակապես չէին հոգացել լրագրողների աշխատանքի համար անհրաժեշտ որեւէ պայման: Լրագրողների համար չկային նստելու տեղեր, թարգմանիչ սարքեր, անհրաժեշտ տեղեկատվություն սեմինարի մասին, եթե չհաշվենք տեղեկատվությունից զուրկ մեկ համակարգչային էջից պակաս գրված «Հակիրճ նկարագիրը»: Այս ամենը բավարար չէր, Կրթությամբ զարգացման ակադեմիայի երիտասարդ աշխատակիցը համառորեն փորձում էր լրագրողներից վերցնել մեկ-երկուսին հասած սեմինարի զեկույցները պարունակող թղթապանակը, դա բացատրելով այն հանգամանքով, որ լրագրողները սեմինարի մասնակիցներ չեն համարվում եւ այդ վիճաբանությունը վերածեց իսկական շուկայական առեւտրի: Մեր փորձերը հասկացնելու նրան, որ լրագրողներն իրենց անձնական հետաքրքրասիրությունը բավարարելու համար չեն գալիս նման միջոցառումների, եւ հասարակությանը դրանք լուսաբանելու համար միջոցառումը կազմակերպող եւ լրագրողներ հրավիրող կազմակերպությունը պարտավոր է ապահովել անհրաժեշտ պայմաններ, անօգուտ եղան: Ամերիկյան կազմակերպության հիշյալ հայ աշխատակիցը այդպես էլ չհասկացավ, թե ինչո՞ւ են հրավիրվում լրագրողները եւ ի՞նչ է անհրաժեշտ, որպեսզի իրենց իսկ հրավիրած միջոցառումը լրատվամիջոցները լուսաբանեն:

Ելնելով վերոնշյալից, անիմաստ ենք համարում հիշյալ միջոցառման լուսաբանումը: ԱՄՆ զարգացման միջազգային գործակալության ուշադրությանն ենք հրավիրում այն փաստը, թե ինչպիսի որակավորման աշխատակիցներ են աշխատանքի ընդունվում իրենց կողմից ֆինանսավորվող կառույցներում, եւ որքանո՞վ է նպատակահարմար ամերիկյան հարկատուների հաշվին բարձր աշխատավարձ ստացող նման մարդկանց գործունեությունը այդ պաշտոններում: Մեր կողմից կարող ենք հավաստիացնել, որ համապատասխան մասնագիտական ունակություն ունեցող անձանց պակաս Հայաստանում չի զգացվում:

Ա. Մ.

Աղանդավոր ուսուցիչները հանրակրթական դպրոցներում ավեր են գործում

2002 թ.-ին, երբ հայոց դպրոցներում տեսական պարտադիր առարկաների շարքում իր արժանի տեղը գտավ նաեւ «Հայոց եկեղեցու պատմություն» առարկան, տարբեր կարծիքներ հնչեցին այս հարցի վերաբերյալ:

Շատերը, այդ թվում եւ ազգային գիտակցությամբ օժտված բազմաթիվ ծնողներ, ուրախությամբ ողջունեցին Կրթության եւ գիտության նախարարության՝ վաղուց սպասված այս քայլը, քանզի վերջապես հայ մանուկը հնարավորություն ստացավ դպրոցում եւ ոչ այլուր հաղորդակցվելու իր գիտելիքները մայր եկեղեցու պատմության, ազգային-եկեղեցական տոների ու ժողովրդական ավանդությունների վերաբերյալ: Որոշ ծնողներ էլ, որոնք Եհովայի վկաներ ու հոգեգալստականներ եւ բազում այլ աղանդների գերին էին, նեղսրտեցին՝ նույնիսկ արգելելով իրենց երեխաների մասնակցությունն այդ դասերին: Սակայն ուրախությամբ արձանագրենք, որ տեսական այրերը, որպես ազգայինը պահպանելու եւ նրա ամբողջականության գերակայությամբ առաջնորդվող անկախ երկրի պաշտոնյաներ, հետեւողական աշխատանքով նպաստեցին, որ առարկան հաստատուն տեղ գրավի տեսականորեն դասավանդվող առարկաների շարքում:

Առարկան առարկա, սակայն ի՞նչ է կատարվում այսօր հայեցի դաստիարակության հիմքը հանդիսացող հայոց դպրոցներում:

Մտահոգիչ իրողություն է, որ այսօր դպրոցներում վերոհիշյալ առարկան դասավանդում են հայոց լեզվի եւ գրականության, պատմության, աշխարհագրության կամ ուղղակի ուսուցչի ժամաքանակի ամբողջացման պատճառով դպրոցից դուրս մնալու վտանգի առաջ կանգնած ուսուցիչները փոխարեն այն ուսուցիչների, որոնք սովորել եւ ավարտել են Մայր աթոռի քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոնի կազմակերպած կրոնի ուսուցիչների վերապատրաստման երկամյա դասընթացները, ունեն կրոնի ուսուցչի որակավորում եւ տարիների մանկավարժական փորձ: Դուրս մնացին այս մասնագետները, եւ իր կարեւորությամբ առաջնային առարկան դարձավ երկրորդական՝ լինելով դասաժամ, որը հարկ եղած դեպքում տրամադրվում է այլ առարկայի:

Մեկշաբաթյա վերապատրաստման դասընթացներին հետեւած ուսուցիչը, բնականաբար, ի զորու չէ պայքարել դպրոցում վաղուց հիմնավորված ու աներկյուղ քարոզչություն ծավալող աղանդավոր ուսուցիչների դեմ: Բազմաթիվ են փաստերը, երբ աղանդավոր ուսուցիչը դպրոցում անարգել զբաղվում է հոգեորսությամբ: Իսկ տնօրենները ոչ մի լծակ չունեն նրանց արգելելու կամ, նվազագույնը, դուրս շպրտելու դպրոցից: Ահավասիկ օրինակը. Սպիտակի շրջանի Մեծ Պարնի գյուղի դպրոցի հայոց լեզվի եւ գրականության ուսուցիչը եւ իր ամուսինը, որոնք հոգեգալստականներ են, իրենց «ակտիվ» գործունեությունն են ծավալում դպրոցում եւ ողջ գյուղում: Իսկ տնօրենի գործադրած սանձման բոլոր միջոցներն ապարդյուն են: Սրա վկայությունն է վերհիշյալ ուսուցչի՝ առանց դպրոցի ղեկավարությանը տեղյակ պահելու մի խումբ աշակերտների Վաղարշապատ քաղաքի մոտակա գյուղ տանելն ու տեղի աղանդավորների հավաքին մասնակից դարձնելը: Մեկ այլ պատկեր է տիրում Տաշիրի շրջանի Ջորամուտ գյուղի դպրոցում, որի ուսուցիչների 70 տոկոսից ավելին հոգեգալստական, Եհովայի վկա, ադվենտիստական աղանդների հետեւորդներ են:

Օրինակները հանրապետության բոլոր մարզերում բազում են, որոնք եւ վկայությունն են այս վտանգավոր երեւույթի համատարած բնույթի: Ազգը պառակտող եւ ըստ էության չափազանց վտանգավոր աղանդներն այսօր արդեն իրենց համար թիրախ են դարձրել կրթական օջախները՝ լինի մանկապարտեզ, դպրոց կամ մշակույթի տուն: Խղճի ազատության եւ օրինապահության մասին խոսող տեսական այրերը մոռանում են երեխայի իրավունքների պաշտպանության, նրա մանկական հոգին խեղաթյուրումից փրկելու մասին: Այլապես ինչպես բացատրել ավետարանչականների, հոգեգալստականների, Եհովայի վկաների՝ այդքան հանդուգն մանկապարտեզներ ու դպրոցներ մտնելը եւ իրենց բրոշյուրները, գրքույկներն ու ամսագրերը բաժանելը: Թումանյան քաղաքում նրանք ոչ միայն գրասենյակ են բացել եւ «մարդասիրական բուժ. քարոզչությունն» են ծավալում, այլեւ իրենց «բարեգործությունն» են հրամցնում մանկապարտեզին, իսկ դպրոցի երգի ուսուցչուհին դասն անց է կացնում՝ իբրեւ մեթոդական ուղեցույց օգտագործելով նրանց ամսագրերը: Այլեւս ավելորդ է խոսել այն անտեղյակության մասին, որ ունեն մեր կրթօջախների տնօրենները եւ նույնիսկ «Հայոց եկեղեցու պատմության» նորանշանակ ուսուցիչները, որոնք ուրախությամբ են ընդունում գունազարդ գրքույկներն ու ամսագրերը՝ առանց խորանալու դրանց էության մեջ: Ասվածի վառ ապացույցը վերջերս Վանաձորի մանկապարտեզներում եւ դպրոցներում ավետարանչականների, հոգեգալստականների բաժանած գրքույկներում առկա փաստն է: Մի գրքույկում նշվում է, որ Հիսուսի գույնը կարմիրն է, իսկ մյուսում կարմիր գույնով պատկերված է սատանան: Ինչ դիտարկում կարելի է բերել սրանից առավել, որ խոսի աղանդավորական կազմակերպությունների բաժանած գրականության վտանգավոր լինելու մասին: Կանգ չառնելով ոչնչի առաջ՝ նրանք հիմա էլ երեխաներին են գործիք դարձրել իրենց ձեռքին: Աչալուրջ ու խորագետ մանկավարժների հետ բախումից խուսափելու համար նրանք հիմա էլ երեխաների միջոցով են տարածում իրենց գրականությունը: Այս երեւույթից վրդովված ու անհանգստացած՝ Վանաձորի մանկապարտեզների մի խումբ ծնողներ նույնիսկ պատրաստ են իրենց երեխաներին մանկապարտեզ չուղարկել՝ այդ վտանգից իրենց երեխային հեռու պահելու համար:

Հայը գիտի, որ թուրքը որտեղով անցնի, ավեր ու ծուխ է հետեւում թողնում՝ թողնելով նաեւ թուրքական անվանումներ: Հիմա, երբ օրերից մի օր անցնենք երկրով մեկ, հոգեւոր խեղվածության ավերն ու ծուխը կտեսնենք ու կիմանանք, թե աղանդավորների որ տեսակն է անցել այստեղով:

Ժամանակն է, որ Կրթության եւ գիտության նախարարությունը հսկի աղանդների համար թիրախ դարձած մեր կրթական օջախներին՝ հայ մանուկին իրապես հայեցի կրթություն տալու եւ նրա մեջ ազգային գաղափարախոսություն սերմանելու հարցում:

ԱՍՏՂԻԿ ՄԱՐՑԻՆ,

Տուգայց՝ «Ս. Գր. Լուսավորիչ» բժշկական կենտրոնին օգնությունը հանձնելուց հետո

Արեւմտյան Ամերիկայի Հայ կրթական բարեսիրական միության ընդհանուր պատասխանատու Սեդրակ Անեմյանի կարճատեւ այցը Հայաստան առաջինը չէր: Այս անգամ սակայն, նա հատուկ առաքելությամբ էր գտնվում Երեւանում: Միության նախապես առաքած 130 000 ԱՄՆ դոլարի բժշկական օգնությունը Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ բժշկական կենտրոնին՝ արդեն իսկ իրացվել է եւ ամերիկահայ բարերարը ՀԿԲՄ-ի Հայաստանի կառավարիչ Ստեփան Մանթաշյանի հետ այցելելով Նոր Նորքի այդ բժշկական կենտրոն, ականատես եղավ տեղադրված արդիական սարքերի օգտագործման գործընթացին: Զրուցելով կենտրոնի գլխավոր բժիշկ Արա Մինասյանի հետ, Սեդրակ Անեմյանը զանգվածային լրատվության միջոցներին հայտնեց. «Նույնանման օգնություններ առաքելու ենք նաեւ Հայաստանի եւ Արցախի բժշկական կենտրոններին: ՀԿԲՄ-ի գլխավոր աշխատանքի նպատակն է լինել ժողովրդի հետ, ժողովրդի համար»:

Երեւանի բժշկական համալսարանի նախկին ռեկտոր Հայրո Սարաֆյանի եւ ՀԿԲՄ-ի ու ՄԴ Հնչակյան կուսակցության կենտրոնական վարչության Արեւմտյան Ամերիկայի պատասխանատու անդամ Սեդրակ Անեմյանի ջանքերով կազմակերպված այս օգնությունների շարքը արտահայտում է սփյուռքահայության սերն ու հարգանքը մայր հայրենիքի այն բժիշկների ու կենտրոնների հանդեպ, որոնք պատերազմի ու երկրաշարժի դժնդակ օրերին հերոսական մեծ աշխատանքներ կատարեցին, փրկելով բազմաթիվ ազատամարտիկների կյանք: Ծրագրվում է 2005 թ.-ի գարնանը այցելություն նաեւ Արցախ՝ օգնության ձեռք մեկնելու ազատատենչ լեռնաշխարհի բժշկական հաստատությունների արդիականացման ջանքերին:

Հ. ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ,

Ի շահ Հայ առաքելական եկեղեցու ծաղկման

Հայոց հողի վրա հոգեւոր մշակութային քարեղեն վկայությունների առատություն է: Մի տեղ խաչքար է, մի տեղ՝ խոյակ, մի տեղ՝ գլխաբաց մատուռ է, մի տեղ՝ խնկահոտ եկեղեցի: Եվ կարեւորը կենդանի մնալ ու ազգը հայրերից ավանդված հոգեւոր ոլորտների մեջ կենդանի պահելն է: Վերից Լուսավորչի կանթեղը պահապանն է հայոց հոգեւոր կենդանության ու նաեւ՝ լուսավոր աչքը հոգեւոր առաջնորդության: Որքան էլ հոգսաշատ, որքան էլ բազմազբաղ, բայց այսօր էլ ճշմարիտ յուրաքանչյուր հայի օջախում անթեղված մի կրակ կա, որ ջերմ է պահում նախապես հայրերի հետ ունեցած կապը, ուղիղ պահելով նրանց դավանած հոգեւոր ոլորտների ճանապարհը: Եվ քանի դեռ անթեղված կրակը չի մարել, իրենք իրենց այրելով, նրա կայծերը բորբոքողներ են պետք: Մանավանդ երբ օտար քամիներն են խաղում անթեղված կրակի վրա, եւ առանց նոր նվիրումների, նրանք կարող են պահի մեջ բորբոքել եւ նույն պահին էլ վերջնականապես մարել մեր հավատը շարունակական պահող կրակի կայծերը:

30 տարի առաջ Մայր աթոռում սարկավագ ձեռնադրված լիբանանահայ Գրիգոր Չմրուխտյանն ինչ իմանար, որ Վեհափառ Վազգեն Ա կաթողիկոսը, որի հյուրընկալն էր ինքը, իր համար ճանապարհ է պատրաստում դեպի անթեղված կրակները, նոր այրումով բորբոքելով դրանք եւ հետ մղելու համար օտար քամիները:

Ավազանի անունով Գրիգոր Չմրուխտյանն՝ այսօր նույն ինքը՝ Գուգարաց թեմի Տավուշի մարզի փոխառաջնորդ տեր Սասուն ծայրագույն վարդապետ Չմրուխտյանն է: Նրա ճանապարհը մինչ այստեղ հարթվել է բազում դժվարությունների, տնտությունների, ուսումնական օրերի միջով: Հայր Սասունը Բոստոնի Եպիսկոպոսականների աստվածաբանական համալսարանն ավարտելով վաստակել է աստվածաբանության մագիստրոսի տիտղոսը, հմտանալով հովվական ու սուրբ գրային աստվածաբանության մեջ: Հայր Սասունը բազում տարիներ ծառայել է Կանադայում, Միացյալ Նահանգների արեւմտյան եւ արեւելյան թեմերում: Իր գործունեությամբ ապացուցելով Մայր աթոռ սուրբ Էջմիածնի նկատմամբ անսակարկ ծառայությունը, նա արժանացել է ծայրագույն վարդապետի աստիճանի: Հայ համայնքներում կազմակերպելով հոգեւոր կյանքը, հայր Սասունը եղել է երիտասարդության հայրենասիրական դաստիարակության նվիրյալը: Այժմ, երբ Նորին սուրբ օծություն Գարեգին Բ Ամենայն հայոց հայրապետի հրավերով նա Գուգարաց թեմում է, պարզապես հովվական նվիրումի օջախն է փոխվել, կրակը նույնն է: Վեհափառ հայրապետի զգոն աչքը թեմերի կրակին է: Վերջերս Տավուշի մարզ կատարած նրա այցը ոգեւորող էր, ազդեցիկ, արդյունավետ: Հայր Սասունն այստեղ գործում է իր նշանակումի պատասխանատվության զգացումով, համագործակցելով մարզի 6 հոգեւոր հովիվների հետ, ի շահ հայոց առաքելական եկեղեցու դավանանքի ծաղկման: Իսկ դավանանքի ծաղիկների համար այստեղ արժեքավոր անոթները բազմաթիվ են՝ Սուրբ Ներսես Շնորհալին Իջեւանում (Տեր Վրթանես վարդապետ Աբրահամյան), Գանձաքարի եկեղեցին (Տեր Սիմեոն Առաքելյան), Ս. Սարգիսը Նոյեմբերյանում (տեր Հրայր), Ս. Աստվածածինն ու մյուսները Բերդի տարածքում (Հայր Սահակ Շաքարյան), Ոսկեւանի եւ նրա տարածքի սրբավայրերը (հայր Մակար Հակոբյան), Դիլիջանն եւ իր շրջակայքը (տեր Նահապետ քահանա Խաչատրյան), հոգեւոր մեզ ավանդված այս թեմի մասունքները շատ են եւ անունները անգամ՝ համբուրելի. Գոշավանք, Մակարավանք, Հաղարծին... Վեհափառ հայրապետի Տավուշի մարզ այցելությունից հետո նրանք առավել հոգածության մեջ են: Ահա թե ովքեր եւ որտեղից են սկսում հայոց դավանանքի տարածմանը հետամուտ իրենց գործունեությունը Տավուշի մարզում: Գործունեության այս մեծ դաշտն ու նրա նշանակությունը նկատի ունենալով Վեհափառ հայրապետի ցանկությամբ Տավուշի մարզը կդառնա ինքնուրույն առաջնորդություն:

Արտասահմանում աշխատելու տարիներին այլ էր հայր Սասունի վերաբերմունքն օտար եկեղեցիների նկատմամբ: Զուտ բարեկամական, պաշտոնական հարաբերություններ: Այսօր, երբ նա հոգեւոր տեսուչ է հայոց սահմանամերձ շրջանում պատասխանատվությունն առավել քան մեծ է, իսկ գործունեության հիմնական առանցքը՝ դավանանքի ուսուցումն է բնակչության մեջ: Նա այժմ ջանք չի խնայում որքան հնարավոր է արագ եւ ճիշտ կատարելու այդ առաքելությունը, մանավանդ, անհետաձգելի է եւ դա է աղանդների դեմ պայքարի միակ ճիշտ ուղին: Այսօր արդեն ակնհայտ են հայր Սասունի համագործակցված աշխատանքները դպրոցների տնօրենների, պատմության ու երաժշտության ուսուցիչների հետ: Նա հոգեւոր ուսուցումն իրավացիորեն սկսել է մանկապատանեկան հասակի երեխաների շրջանակից: Հայր Սասունի ոգեւորությունը մեծ է իր առաքելության եւ հոգեւոր խոսքի ընդունելությունից: Դպրոցների տնօրենները ոչ միայն չեն դժգոհում, այլեւ ողջունում են հայր Սասունի հոգեւոր ձեռնարկները: Բոլոր դպրոցներում միայն հոգեւոր դասերով ուսուցանվում են ուսուցիչներն, պատ աշակերտները, այլեւ կազմակերպվել են երգչախմբեր, որոնք արդեն իսկ պատրաստվում են պատարագի եւ հոգեւոր երգերի կատարումների:

Իբրեւ հոգեւոր առաջնորդ, հայր Սասունն իր գոհունակությունն է հայտնում Տավուշի մարզպետ Արմեն Ղուլարյանից, համայնքների ղեկավարներից: «Այսօրվա դրությամբ չեմ կարող ասել, թե հասել եմ մեծ հաջողությունների, բայց գոնե թե ներկայություն ենք ապահովում», համեստորեն նշում է հայր Սուրբը, բայց եւ հույս հայտնում, որ առաջընթաց վստահաբար կլինի: Չէ՞ որ միակամ եւ իրար աջակից են մարզի վարչական, հոգեւոր առաջնորդները եւ մտավորականները: Սեպտեմբերին, առաջին զանգի օրը նրանք միասնաբար ողջունեցին աշակերտությանը եւ միասնաբար են շարունակում հայեցի դաստիարակության պատվելի գործը: Դեկտեմբերի 1-ը Սուրբ պատարագի ուսուցման օր էր: Դիլիջանի հանրահայտ երգահան Կարո Կարագոզյանի խմբավարությամբ այն ուսուցանվում էր պատմության ու երաժշտության ուսուցիչներին:

Մայր աթոռ սուրբ Էջմիածնի հետ վերանորոգված է Տավուշի մարզի հոգեւոր ուխտը: Այն վավերացվեց նաեւ ԵՊՀ-ի իջեւանյան մասնաճյուղի ուսանողների՝ Մայր աթոռ կատարած այցելությամբ, որի հրավերը Վեհափառ հայրապետինն էր, առաջնորդությունը՝ հայր Սասունինը:

«Մեր մշակույթի տերը լինող ազգի համար աղանդները ժամանակավոր են», նկատում է հայր Սասունը: Իսկ մարզի մշակութային կյանքի ակտիվացման համար մեծ խթան էր մշակույթի նախարարի եւ նրա գլխավորած պատվիրակության այցը: Այդ օրը Տավուշի մարզում մշակույթի սերմնացան էր մաեստրո Չեքիջյանը, իսկ հոգեւոր հովիվ հայր Սասունը պատմում էր սերմնացանի առակը:

ՓԵԼԻՔՍ ԲԱԽՇՅԱՆ,
Իջեւան-Երեւան

Իրավական հեղաշրջում Ուկրաինայում

Այս երկրի նոր նախագահի լիազորությունները սահմանափակվում են

Ուկրաինայի խորհրդարանը երեկ քվեարկությամբ փոփոխություններ մտցրեց սահմանադրության մեջ եւ ընտրական օրենսգրքում: Բացի այդ, խորհրդարանականները կողմ քվեարկեցին Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի (ԿԸՀ) լիազորությունները դադարեցնելուն եւ նոր ԿԸՀ ձեւավորելուն: Ուկրաինայի խորհրդարանի 450 անդամներից 402-ը կողմ արտահայտվեցին վերոնշյալ փոփոխություններին, թեեւ դրա համար անհրաժեշտ էր 300 ձայն:

Խորհրդարանի քվեարկությանը ներկա էր գործող նախագահ Լեոնիդ Կուչման, որն անմիջապես վավերացրեց նոր ընդունված օրենքները: Խորհրդարանի նախագահ Վլադիմիր Լիտվինը, փակելով արտահերթ նստաշրջանը, ըստ «Ազատություն» ռադիոկայանի, շնորհակալություն է հայտնել Կուչմային: «Ես կարծում եմ, որ պետք է շնորհակալ լինենք Ուկրաինայի նախագահին, որովհետեւ մենք այսօր երկու կողմերի (իշխանության եւ ընդդիմության- խմբ.) համար ընդունելի որոշում կայացրինք», ասել է Լիտվինը:

GI-PHOTOLURE

Փաստորեն, գործող նախագահ Կուչմային հաջողվեց Ուկրաինայի հաջորդ նախագահի լիազորությունները կրճատել՝ դրա փոխարեն ավելացնելով վարչապետի եւ խորհրդարանի իրավասությունները: Երեկ խորհրդարանում ընդունված սահմանադրական փոփոխությունների որոշումն ուժի մեջ է մտնելու 2005 թ. սեպտեմբերի 1-ից:

«Նովոստի» գործակալությունը նշում է, որ, սահմանադրական փոփոխությունների համաձայն, Ուկրաինայի նախագահն այլեւս իրավունք չի ունենում նշանակելու եւ ազատելու կառավարության անդամներին, բացառությամբ պաշտպանության, արտաքին գործերի նախարարներին, գլխավոր դատախազին եւ անվտանգության ծառայության ղեկավարին: Ճիշտ է, խորհրդարանը քվեարկությամբ պետք է իր համաձայնությունը տա վերոնշյալ 4 պաշտոնյաների նշանակմանը:

Երկրի վարչապետին նշանակում է խորհրդարանը: Վարչապետի թեկնածությունը խորհրդարան է ներկայացնում երկրի նախագահը՝ խորհրդարանական խմբակցությունների եւ խմբերի առաջարկությամբ: Կառավարության անդամներին՝ նախարարներին, նշանակում է վարչապետը, ինչը պետք է հաստատվի խորհրդարանում: Խորհրդարանական մեծամասնության հենքով ձեւավորված կոալիցիան պատասխանատվություն է կրում իր կողմից ձեւավորած կառավարության գործունեության համար: Խորհրդարանը կարող է կառավարությունը ցրելու վերաբերյալ որոշում ընդունել:

Ուկրաինայի խորհրդարանում, ըստ սահմանադրական փոփոխությունների, մեկ ամսվա ընթացքում՝ հաշված առաջին նիստից պետք է ստեղծվի խմբակցությունների եւ խմբերի կոալիցիա, որի մեջ պետք է մտնի պատգամավորների մեծ մասը: Խորհրդարանը կարող է լուծարվել այն դեպքում, եթե՝ ա) չի կարողացել ձեւավորել կոալիցիա, որի մեջ կմտնեն խորհրդարանականների մեծ մասը, բ) եթե 30 օրվա ընթացքում պատգամավորները չկարողանան սկսել լիագումար նիստեր, գ) եթե 60 օրվա ընթացքում խորհրդարանականները չկարողանան ձեւավորել կառավարություն:

Այնուհետեւ Ուկրաինայի խորհրդարանականների գործունեության ժամկետը 4 տարուց հասցվում է 5-ի: Ուշագրավ եւ պարտադիր եւս մեկ փոփոխություն է մտցվել. այն խորհրդարանականը, որը հեռանում է կուսակցության խմբակցությունից, որի ցուցակով ընտրվել է, զրկվում է իր լիազորություններից:

Փաստորեն Ուկրաինայում տեղի ունեցավ, այսպես ասենք, իրավական հեղաշրջում. Ուկրաինայի նոր նախագահի լիազորությունները բավականաչափ կրճատվում են, փոխարենը ավելանում են վարչապետի եւ խորհրդարանի լիազորությունները: Ըստ էության, Ուկրաինան նախագահական երկրից դառնում է խորհրդարանական-նախագահական: Ուկրաինայի ընդդիմությունը եւ նրա առաջնորդ Վիկտոր Յուշչենկոն, ըստ BBC-ի, խիստ դժգոհ են խորհրդարանի որոշումից: Փաստորեն, Յուշչենկոն դեկտեմբերի 26-ին կարող է դառնալ նախագահ, բայց «կտրած» վիճակում:

Հիշեցնենք, որ դեկտեմբերի 26-ին տեղի է ունենալու Ուկրաինայի նախագահի ընտրությունների երկրորդ փուլի կրկնությունը կամ երրորդ փուլը գործող եւ նախկին վարչապետներ Վիկտոր Յանուկովիչի եւ Վիկտոր Յուշչենկոյի միջեւ: Գործող նախագահ Լեոնիդ Կուչման չկատարեց ընդդիմության պահանջը եւ չարձակեց կառավարությունը, սակայն արձակուրդ ուղարկեց Յանուկովիչին: Այսօր վարչապետի լիազորությունները դրված է առաջին փոխվարչապետ Նիկոլայ Ազարովի վրա:

Ավելի վաղ Յանուկովիչը նշել էր, որ ցանկանում է արձակուրդ գնալ, որպեսզի լիարժեք զբաղվի նախընտրական քարոզարշավով:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Սառնություն Արեւելք-Արեւմուտք հարաբերություններում

Պատճառը, ըստ «Ֆիգարոյի», ժողովուրդների կամքի անտեսումն է

Սոֆիայում ԵԱՀԿ նախագահական խորհրդաժողովը դեկտեմբերի 7-ին ավարտվեց ոչ թե «նախարարական հայտարարության», այլ պարզ «հայտարարության» ընդունմամբ: Պատճառը ՌԴ արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովի եւ ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելի խոր տարաձայնություններն էին, մասնավորապես Ուկրաինայի եւ Հարավային Կովկասի կապակցությամբ:

Լավրովը պնդում էր, թե ԵԱՀԿ ընտրական գործընթացների վերահսկման պատրվակով Արեւմուտքը փորձում է ընդլայնել իր ազդեցության գոտին նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններում: Ի պատասխան՝ Փաուելը կտրականապես մերժում էր ռուս դիվանագետի ամբաստանությունը, իր հերթին մեղադրանքներ ներկայացնելով Մոսկվային:

Լավրովի խոսքերով, ամերիկացիները իրավունք չունեն ընտրական ժողովրդավարության դասեր տալ ուրիշներին, քանզի Ջորջ Բուշը 2000 թ. նախագահ դարձավ «վիճելի ընտրություններից» հետո:

Պատասխանելով, որ Ուկրաինայի նախագահական ընտրություններում հենց Ռուսաստանի օժանդակությամբ զանգվածային ընտրակեղծիքներ են եղել, Քոլին Փաուելը շեշտեց, որ «Ուկրաինայի ժողովուրդն այսօր ցույցեր է անում հանուն ազատության եւ ժողովրդավարության»: Ըստ Փաուելի, «հարցը ոչ թե ազդեցության ոլորտներն են, այլ ղեկավար եւ բարեկամներ ընտրելու ժողովրդի կամքը»:

ԱՄՆ պետքարտուղարը ԵԱՀԿ անդամ 55 պետությունների ամենամյա խորհրդում չվարանեց Մոսկվային մեղադրել նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններ Մոլդովայում եւ Վրաստանում պահպանվող ռազմական ներկայության մեջ:

Բացի դրանից, Փաուելը հայտարարեց, թե Ռուսաստանում տեղի ունեցող զարգացումները «վտանգում են մամուլի ազատությունը եւ իրավական պետության գոյությունը»:

ԵԱՀԿ անդամ պետությունների մեծ մասն առաջարկեց ընդունել Ուկրաինային առնչվող բանաձեւ եւ դիտորդներ ուղարկել դեկտեմբերի 26-ին կայանալիք նախագահական նոր ընտրությունները վերահսկելու: Ռուսական կողմի մերժման պատճառով «նախարարական հայտարարությունը» չընդունվեց:

Արեւելք-Արեւմուտք հարաբերությունների ներկայիս սառնության պատճառն արդյոք Ուկրաինայի ճգնաժա՞մն է, թե՞ ավելի խորն է: Այս կապակցությամբ «Ֆիգարո» թերթը գրում է, որ Ռուսաստանը վերջին տարիներին ձեւացնում էր, թե հրաժարվել է կայսերական նկրտումներից: Բայց իրականում նախագահ Վլադիմիր Պուտինը փորձում է վերականգնել Մոսկվայի երբեմնի ազդեցությունը, Ռուսաստանի սահմանների շուրջն ստեղծել վերահսկելի կաշառասուն վարչակարգեր:

Ընդսմին Մոսկվան խոսում է միջինասիական նավթի ճանապարհ Անդրկովկասում «ամերիկացիների առաջխաղացումը» կասեցնելու անհրաժեշտության մասին: «Ֆիգարոն» ընդգծում է, որ ռուսների սխալ ռազմավարության կանխադրույթն այն է, որ քաղաքականությունը լոկ «հանրային կապերի գծով խորհրդականների» գործն է: Մինչդեռ Պուտինը բախվել է մի ուժի, որն ինքը գրեթե անտեսել էր: Խոսքը ժողովուրդների կամքի մասին է: Վրաստանում այն արտահայտվեց մեկ տարի առաջ, Աբխազիայում՝ մեկ ամիս, Ուկրաինայում՝ երկու շաբաթ առաջ:

Գ. Ջ.

Պայթյունը մեծ վնաս է հասցրել Մոսուլի հայկական եկեղեցուն

ԲԱՂԴԱԴ, 8 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Դեկտեմբերի 7-ի երեկոյան Մոսուլի Հայ առաքելական եկեղեցին պայթյունների հետեւանքով վնասվել է: Այս մասին «Ազդակ» թերթին հաղորդել է Իրաքի Հայ կաթողիկե համայնքի առաջնորդ հայր Անտոն Ադամյանը: «Ազդակ»-ը նաեւ հեռախոսազրույց է ունեցել Իրաքի ազգային իշխանությունների պատասխանատուներից Պարույր Հակոբյանի հետ, որը մանրամասնել է պատահարը: Ռմբահարված եկեղեցին նորակառույց է՝ շինարարական աշխատանքները գրեթե ավարտված էին: Ռմբահարումը մեծ վնաս է հասցրել եկեղեցուն: Մարդկային զոհեր չկան:

Մինչ այդ «Ֆրանսպրես» լրատվական գործակալությունը հոգեւորականությանը եւ ականատեսներին

վկայակոչելով հաղորդել էր, որ Մոսուլի Հայ առաքելական եկեղեցին հարձակման է ենթարկվել:

Զինյալները բռնի ուժով հայկական եկեղեցուց դուրս են բերել պահակին եւ երկու այլ անձանց: «Այդ երկու պայթյուններ լսեցի», ավելի ուշ ասել է պահակը:

Նույն ժամին Մոսուլում հարձակման է ենթարկվել նաեւ քաղդեական եկեղեցին:

ԱՄՆ-ում անցկացվում է հետախուզության արմատական վերակառուցում

Կոնգրեսի ստորին պալատը ընդունել է օրինագիծ, որն ուղի է հարթում վերջին 50 տարում ԱՄՆ հետախուզական մարմինների առավել արմատական վերակառուցման համար: BBC-ն հաղորդում է, որ օրենքի գլխավոր դրույթներն են հետախուզական մարմինների միավորումը, հակահաբեկչական նոր կենտրոնի ստեղծումը եւ ԱՄՆ սահմանների ամրապնդումը:

«Մենք կստեղծենք առավել ակտիվ, արդյունավետ եւ կազմակերպված հետախուզական ընկերակցություն, որի տեղեկատվությունը քաղաքական գործիչներին թույլ կտա ընդունել անհրաժեշտ որոշումները», հայտարարել է օրինագծի հեղինակներից մեկը՝ հետախուզության հանձնախմբի ղեկավար Փիթեր Հեքստրան:

Հետախուզության ազգային ծառայության նոր տնօրենը կվերահսկի 15 հետախուզական կազմակերպությունների աշխատանքը եւ դրանց բյուջեները: Կստեղծվի ազգային հակաահաբեկչական կենտրոն, կմշակվեն դաշնային ու տեղական մակարդակներով տեղեկատվության տեխնոլոգիաներ եւ փոխանակման սկզբունքներ:

Մեկ ուրիշ նոր կազմակերպություն կհետեւի, որպեսզի իշխանությունները չխախտեն ամերիկացիների քաղաքացիական ազատությունները:

Բացի դրանից, 5 տարի շարունակ սահմանապահների թիվը կավելացվի տարեկան 2000-ով, կմեծացվի ներգաղթի եւ մաքսային ծառայողների թիվը, օդանավակայաններում եւ նավահանգիստներում կուժեղացվի բեռների ստուգումը:

Իսրայելը ԵՄ-ին խնդրում է իրեն հաշտեցնել արաբների հետ

Իսրայելի կառավարությունը Եվրամիությանը խնդրել է օժանդակել արաբական երկրների հետ հրեական պետության հարաբերությունների կարգավորմանը: Դիվանագիտական աղբյուրներ վկայակոչելով «Ջերուզալեմ փոստ» թերթը տեղեկացնում է, որ Եվրամիությունը ձգտում է մասնակցել Մերձավոր Արեւելքում խաղաղության հաստատման գործընթացին եւ կարող է օգտագործել արաբական աշխարհում իր կապերը:

Իսրայելում հույս ունեն, որ ԵՄ-ը կաջակցի Պաղեստինյան ինքնավարության չափավորական քաղաքական գործիչներին: Եգիպտոսում բանտարկված հրեական լրտես Ազամ Ազամի հետ եգիպտոսցի 6 ուսանողների կիրակի օրը կայացած փոխանակումից հետո Իսրայելի արտգործնախարար Սիլվան Շալոմը հայտարարեց, որ եգիպտա-իսրայելական հարաբերությունների բարելավումը կարող է սերտացնել շփումները նաեւ մյուս արաբական երկրների հետ:

2000 թ. նոյեմբերին Կահիրեն իր դեսպանին հետ էր կանչել Թել Ավիվից, քանզի սկսվել էր պաղեստինցիների Ինթիֆադան, եւ իսրայելական բանակը գործողություններ էր ձեռնարկել պաղեստինյան տարածքներում: Այդ իրենց դեսպաններին հետ էին կանչել Հորդանանը, Օմանը, Մարոկոն, Թունիսը, արաբական այլ պետություններ:

Այսօր Իսրայելում դեսպան ունեցող միակ մահմեդական երկիրը Մավրիտանիան է: Վերջերս հաղորդումներ հայտնվեցին, թե Բահրեյնը, Քուվեյթը եւ ԱՄԷ-ն կարող են Իսրայելի հետ դիվանագիտական հարաբերությունները վերականգնել պաղեստինյան տարածքներից Իսրայելի միակողմանի սահմանազատման ծրագրի իրականացման դեպքում: Բայց առայժմ արաբա-իսրայելական հարաբերություններում էական բարելավում չի նկատվում:

Տեսակետ

Թագավորը մերկ է, կամ աչքակապություն...

ԱՆԱՀԻՏ ՍԱՀԻՆՅԱՆ

Բրազիլացի գրող, մամուլով եւ հեռուստատեսությամբ մեզ հասած տեղեկատվությամբ այսօրվա գրական աշխարհի գագաթներից մեկը հանդիսացող, անհաշիվ բարձրագույն պարգեւների եւ գրական մեծամեծ մրցանակների արժանացած, 58 լեզվով թարգմանված, ավելի քան 51 միլիոն ընթերցող ունեցող Փաուլո Քոելոյի հետ Հայաստանի գրողների տանը կայանալիք հանդիպման օրը, թե ինչ էր կատարվում գրողների տանը, համեմատել կարող եմ միայն անցյալ դարի երեսնականների սովի տարիներին տեսածս հացի հերթերի հետ: Երկրի ողջ մանր ու մեծ առեւտուրը պետությունն իր ձեռքում էր կենտրոնացրել: Լույսը չբացված հացի կրպակների առջեւ, հաց բերող մեքենան դեռ չհայտնված, բազմություն էր կուտակվում, եւ ինչ քաշքշուկ էր, ջահել, ուժեղ տղաներ եւ զոռբա, լաչառ կանայք վարելով հերթապահների բազմությունը, առաջ էին մղվում, վաղ առավոտից հերթ կանգնած խեղճերի գլխի վրայով ձգվում առաջ, փողն ու կտրոնները հացավաճառի աչքը խոթելով առնում իրենց ընտանիքի յուրաքանչյուր անդամին հասանելիք երկհարյուրական գրամ սեւ հացն ու չկռվում, մյուսները, ամռան տապին, թե ձմռան սառնամանիքներին մնում էին կանգնած՝ սպասելով հաց բերող հաջորդ մեքենային, որը թե ե՞րբ կգար, ոչ ոք չէր կարող ասել, հնարավոր էր եւ չգար:

Ճիշտ այդպիսի մի պատկեր ներկայացավ ինձ, երբ բրազիլացու հետ հանդիպման նշանակված ժամին մոտեցա գրողների տան մուտքին: Ծանոթ մարդկանց մի մեծ բազմություն էր խռնված այնտեղ: Գլխի հուսահատ շարժումով հասկացրին ինձ, թե չփորձես մոտենալ դռանը, ներսը ասեղ գցելու տեղ չկա ոչ միայն դահլիճում, այլեւ միջանցքներում:

Այդպիսի հետաքրքրության սակավ դեպքեր հայտնի էր ինձ: Քրիստափոր Թափալցյանի «Պատերազմ» վեպի քննարկման օրն այդպիսի բազմություն էր կուտակվել գրողների տան մուտքի առջեւ, որ նրանց հետ մղելու համար, հիշում եմ, հեծյալ միլիցիոներներ էին հրավիրվել... Այդ համընդհանուր հետաքրքրությունը քննարկվող գրքի նկատմամբ հասկանալի էր, ընթերցող հասարակայնությունը բեւեռվել էր երկու հակադիր կարծիքի շուրջ եւ հետաքրքրական էր լսել բանավեճը, տեսնել, թե հաղթողը ո՞ր կողմն է լինելու:

Իսկ այսօր, որ ասես Հայաստանի ողջ ուսանող երիտասարդությունը ոտքի կանգնած գրոհում էր Հայաստանի գրողների միության տան վրա՝ փորձելով տեղավորվել նրա ոչ համապատասխան պատերից ներս, ինչ էր ակնկալում տեսնել, ստանալ, մանավանդ որ քչերն էին հասցրել ծանոթանալ հեղինակի «Ալքիմիկոս» գրքին, այն նոր էր այդ օրը վաճառքի հանվել:

Նախազգուշացումներին ուշադրություն չդարձնելով գնացի, խցկվեցի մուտքից ներս եւ այլեւս անելիք չունեի, նախասրահում մնացի՝ ոչ հետ գնալու հնար կար, ոչ առաջ: Շուրջս առկա նորաթուխ երիտասարդների զանգվածը, ոտքը դեմ էր պել-կանգնել, մտադիր չէր նահանջել, պատերը հետ մղելու գնով էլ լիներ, պետք է առաջ մղվեր, ոտքը գցեր դահլիճ... Եվ իրար ճզմելով մղվեցին դեպի դահլիճ, խորտակեցին դռներն ու ներս խուժելով, ինձ էլ իրենց հետ գցեցին դահլիճ... Դահլիճը լեփ-լեցուն էր, դահլիճի անցուղիներում պատ կազմած անջրպետել էին սրահը բեմից: Ամենափրկիչ Նինան, ինչպես միշտ, առաջին շարքում տեղ էր պահել, հասկացրեց ինձ, նստեցի ոտքերս քաշելով աթոռիս տակ, որ դահլիճի ու բեմի միջեւ անցուղում խիտ, խցկված, պատ կազմած կանգնածները շարժում կատարելիս ոտքերս չտրորեն...

Բեմը չէր երեւում, բեմում արտասանվող ճառերից պատառիկներ են հասնում ականջիս: Գիրքը թարգմանվել եւ միաժամանակ լույս է տեսել թե՛ արեւելահայերեն, թե՛ արեւմտահայերեն (հետո պիտի իմանամ, որ պարբերաբար, հատվածաբար, լույս է տեսնում նաեւ «02» ուսանողական թերթում, մնում է սպասել, որ լույս կտեսնի նաեւ մեր բազում գավառներում, բարբառներով): Խոսում են թարգմանիչները, յուրաքանչյուրը ներկայացնում է իր ջանադիր աշխատանքը: Իսկ արեւմտահայերենի թարգմանիչը խոսում է հուզմունքից այնպես ընչահեղձ լինելով, որ ասես Արարատը շալակած, Արաքսի այն ափից այս ափը տեղափոխելու մեծագործության մասին էր խոսքը:

Աշխարհահռչակ գրողի հետ հանդիպման արարողությունը կարճատեւ եղավ, հեղինակն էլ շատ բան չուներ ասելու իր հայ ընթերցողներին, նա իր շքախմբով բարձրացավ երկրորդ հարկ, գրողների միության նախագահի առանձնասենյակում հենց նոր գնված «Ալքիմիկոսի» վրա հեղինակային ընծայագրեր դրոշմելու դժվարին եւ ժամեր տեւող աշխատանք կատարելու:

Իսկ ես հենց այնտեղ «Ալքիմիկոսի» արեւմտահայերեն թարգմանության մի օրինակ ձեռք բերած, շտապեցի տուն, անհամբեր բացելու եւ կարդալու, հասկանալու համար առաջին հերթին պատասխանը, թե ինչն էր այդ գրքի շուրջ մեզանում բարձրացած այս թոհուբոհը: Գրողների միության այս դահլիճը, որ ընդունել է 20-րդ դարի ամենաերեւելի գրողներից շատերին, այդպիսի բան դեռ չէր տեսել: Ինչն էր այսօր այդպես խելահան արել հայ ընթերցող զանգվածներին, որոնց դեմ շարունակ բողոքներ են հնչում, թե նրանց հետաքրքրությունը գրքի նկատմամբ չքացել է:

Արդ կարդում եմ. գրքի հերոսը մի երիտասարդ է, որը ցանկանում է ճամփորդել, տեսնել ամբողջ աշխարհը: Հայրն ընդառաջում է, ինչ-ինչ կարիքներ հոգալու համար փող ուներ հետ գցած, տալիս է նրան, հետն էլ օգտակար խորհուրդ տալիս՝ գնել ոչխարի մի հոտ եւ հոտն առաջն արած ճամփորդել, հոտը թե ինքն իրեն կպահի, ասում է հայրը, թե քեզ: Տղան այդպես էլ անում է. հոտն առաջն արած, քշում, գնում է երկրից երկիր: Այդ ինքն ու իր ոչխարի հոտը գիտեն, թե որքան հարմար է հոտն առած քշել-գնալ երկրից երկիր, աշխարհ տեսնել: Մի քաղաքում տղայի փողը վերջանում է, խուզում է ութ ոչխարի բուրդ, ծախում մի խանութպանի, այդ ընթացքում տեսնում է այդ խանութպանի սիրուն աղջկան ու սիրահարվում: Սիրելուն հասնելու համար առաջին քայլը, որ անում է, ոչ թե աղջկան սեր բացատրելն է կամ նրա հորից աղջկա ձեռքը խնդրելը, այլ լսում է, որ այսինչ տեղը մի գնչու գրբաց կա, եւ ճիշտ-ճիշտ գուշակում է մարդու բախտը: Հովիվը գնում-գտնում է այդ գրբացին, որ իմանա նրանից, թե իր սիրո վախճանն ինչպիսին է լինելու: Գրբացը խանութպանի աղջկա մասին ոչինչ չի ասում, եւ հայտնում է, որ «եգիպտական բուրգերի մոտ գանձ կա պահված իր համար, գնա Եգիպտոս, տիրացիր այդ գանձին»: Երիտասարդը գանձի մասին որ լսում է, մոռանում է խանութպանի աղջկան, մոռանում է ճամփորդելու, աշխարհը տեսնելու իր որոշումը: Ոչխարի հոտը ծախում է, փողը գրպանը դնում եւ ճանապարհ ընկնում դեպի Եգիպտոս: Թե՛ գրբացը, թե՛ իր ճանապարհին հանդիպած ինչ-ինչ կախարդ, որ ներկայանում է իբրեւ թագավոր, հետո էլ ներկայանալու է իբրեւ ալքիմիկոս, նրան ներշնչում են այն միտքը, որ եթե մի նպատակ ես դնում քո առջեւ, ամեն ինչ եւ աշխարհը մոռացած պետք է ձգտես հասնել քո կյանքի այդ կենս նպատակին, համոզված, որ տիեզերական բոլոր ուժերն օգնելու են քեզ նախանշված նպատակին հասնելու: Ոչխարի հոտը փողի վերածած ու գրպանը դրած երիտասարդը գնո՜ւմ, գնո՜ւմ, հասնում է մի քաղաք, ուր խոսում են մի լեզվով, որ ինքը չգիտի, հանդիպում է իսպաներեն խոսող մեկին, խնդրում նրան դառնալ իր թարգմանիչը: Իր ունեցած ողջ փողը հանում, հանձնում է նրան, որ միասին ծախսեն ու վճարումները նա կատարի: «Թարգմանիչը» նրա փողն առած, անհետանում է: Սա ստիպված է լինում ճաշարանատիրոջ մոտ աշխատանքի մտնել, պայմանով, որ նա իրեն ընդամենը կերակրի: Վերջապես մի գումար ձեռք բերելով, շարունակում է ճանապարհը դեպի իր կենս նպատակը՝ Եգիպտոս, բուրգերի մոտ իր գանձը գտնելու: Գնո՜ւմ, գնո՜ւմ, քաղաքներից մեկում հանդիպում է մի անգլիացու, որը զբաղվում է ալքիմիայով, նրանից իմանում, որ մի ալքիմիկոս է ապրում անապատում՝ 200 տարեկան, գտել է հասարակ մետաղից ոսկի ստանալու գաղտնիքը եւ հայտնաբերել է կենսական ավիշը: Նախկին հովվի բախտը բերում է, նա անապատում հանդիպում է հենց այդ 200 տարեկան ալքիմիկոսին, որը եւ նրան անապատի միջով, բազում ցեղախմբերի բախումներից փրկելով, առաջնորդում է դեպի Եգիպտոս: Այդ ընթացքում էլ անապատում սիրահարվում է մի չքնաղ արաբուհու եւ սիրելիից խոստում առնում, որ կսպասի իր վերադարձին: Ու վերջապես հասնում է նախանշված տեղը՝ բուրգերի մոտ, ծունկի է իջնում եւ արտասվում ու նկատում է, որ այնտեղ, ուր իր արցունքները կաթել էին, «բզեզ մը ավազը կփորփրեր: Անապատի մեջ անցած ժամանակի ընթացքին սորված էր, թե բզեզները Աստծո խորհրդանիշներն են»: Հենց այդտեղ էլ փորում է եւ գտնում սնդուկը՝ գանձով լի: Ապա եւ մտովի ընդվզում է եւ ալքիմիկոսի դեմ, թե ինչու նա իրեն միանգամից չասաց գանձի տեղը, միանգամից չբերեց ու չկանգնեցրեց գանձի գլխին: Եվ իբրեւ թե հովը հեռվից նրան մի ձայն է բերում՝ «եթե ըսեի, պիտի չտեսնեիր բուրգերը: Գեղեցիկ են անոնք, այնպես չէ՞»: Իսկ նա ոչ էլ նայել էր բուրգերին, ոչ էլ տպավորվել էր տեսածով, ոչ էլ տեսածն իր սրտին, մտքին բան էր ասել: Վրա ընկած փորում է... Ոչ մինչեւ գանձը գտնելը, ոչ էլ գտնելուց հետո նա չի մտածում, թե ինչ պետք է անի այդ անբավ հարստությունը: Դուրս էր գալիս, որ գանձ փնտրելն ու գտնելը մի ինքնանպատակ բան էր: Գտար ոսկեղենով ու ակնեղենով լի սնդուկը, հետո՞: Իրեն սպասող չքնաղ արաբուհին նույնպես կարծես թե մոռացել էր, սնդուկի ոսկու փայլով շլացած, ինչպես գանձի մասին լսելով մոռացության էր տվել խանութպանի աղջկան:

Գրողների տանը հեղինակի հետ այնքան արտասովոր, նախադեպը չունեցող հանդիպման օրը դռները խորտակելով ներս խուժող զանգվածի հետ ես էլ հայտնվելով դահլիճում, այլեւ նստելու տեղ գտնելով, հարեւաններիցս մեկի ձեռքին տեսա այդ գիրքը, խնդրեցի, առա ու շտապ սկսեցի թերթատել, անհամբեր կարդալու թեկուզ մեկ-երկու պարբերություն: Կողքիս նստած մեր գրական կյանքին տոն տվող հեղինակություններից մեկը՝ դոկտոր, պրոֆեսոր, նայեց, տեսավ, թե ինչ է ձեռքիս: «Կարդացել եմ, շշնջաց քթի տակ, թույլ գիրք է»: Ասողը ծով բարության տեր մեկն է, որը երբեք վատին կտրուկ չի ասի, թե վատ է: «Այդ դեպքում այսպիսի ջարդոցով ներս խուժող զանգվածի հետաքրքրությունը ինչո՞վ բացատրել», հարցրեցի: «Չգիտեմ... գուցե գովազդը: Այսօր աշխարհի կառավարողը բիզնեսգովազդն է»:

Ըստ մեզ հասնող վիճակագրության, աշխարհի ավելի քան երեք քառորդը անգրագետ է ու սովալլուկ: Հանկարծ նրան է մատուցվում «Ալքիմիկոսը», որը գանձ որոնելու գաղտնիք է ուսուցանում. կենտրոնացիր այդ կենս նպատակի վրա, որոնիր, ուրիշ ոչ մի բանի մասին չմտածես, եւ հաստատապես տիեզերական բոլոր ուժերն էլ ի մի գալով, օգնելու են քեզ, որ գանձը գտնես:

Աշխարհահռչակ գրողի անվան շուրջը բարձրացրած աղմուկը ոչ միայն հայ հանրությանն էր շլացրել ու ոտքի հանել, այլեւ հանրապետության նախագահին ու իր տիկնոջը: Չենք մոռացել, որ նա լրագրողների հարցին, թե՝ գիրք կարդո՞ւմ եք, ծիծաղել էր՝ «որ ասեմ կարդում եմ, կհավատա՞ք»: Իսկ այժմ ահա տեր եւ տիկին Քոչարյանները չէին զլացել, իրենց թանկ ժամանակից հատկացնել հյուրին, նրան մեծարելով, անձամբ ուղեկցեցին հանրապետության առավել տեսարժան վայրերը:

Նախագահն այդով իբրեւ բացառություն կարդացե՞լ էր «Ալքիմիկոսը»: Եթե այո, նկատած պիտի լիներ, թե որքան նման են գանձ գտած նախկին հովվի եւ իր ճակատագիրը: Մի տարբերությամբ. ինքը գանձի տեր դարձավ, կարծես թե իր իսկ համար անսպասելի, չէր երազել, մի կաթիլ քրտինք չէր թափել, իր ուսուցիչ «կախարդ-ալքիմիկոսը» բարի էր: Նրան հեռախոսով հաղորդեց իրեն սպասող գանձի մասին, հայտնեց կոորդինատները, գուցե եւ ինքնաթիռ ուղարկեց հետեւից, ինքը եկավ ու կանգնեց «գանձի» գլխին: Ինչ գանձ, մի ամբողջ թագավորություն՝ հնդկական իմաստուն հեքիաթում պատկերված «ոսկե քաղաքը», որն արարել էր մեծահամբավ մի ժողովուրդ, գիշեր ու ցերեկ քրտինք թափել, կյանքի կոչել ինքն իր համար մի դրախտ, նրանով հպարտ ու երջանիկ: «Ոսկե քաղաքի» ամենաթանկ գանձը նրան կյանքի կոչող ժողովուրդն էր, որ հայտնվել էր նոր, անմարդկային իրավիճակում, հայտարարվել «հնացած կատեգորիա» եւ մղվել անկյուն: Գանձի նոր տիրոջը մնում էր խոտան չեզոքացնել նրան, հայտնաբերեց «նոր կատեգորիա», հանձինս քրեականների, հորջորջելով նրանց «թաղային հեղինակություններ», դարձրեց իր նազիր-վեզիրները, շրջապատվեց նրանցով, հենվեց նրանց վրա, սկսեց խելք ու խրատ տալ նրանց՝ «գանձի վրա նստած, ինձանի՞ց եք գանձ ուզում»: Եվ այն, ինչ նազիր-վեզիրները գողեգող էին անում, անցան բացահայտի, ապտակեցին «ոսկե քաղաքը», նրա պուրակներն ու զբոսայգիներն ամայացրին, ծածկեցին խաղատներով, ռեստորաններով, խորովածանոցներով եւ իրենց խելքին փչած դարձյալ ինչերով ու ինչերով, «ոսկե քաղաքի» վրա ծածանվող ծաղկի բուրմունքի փոխարեն այլեւ ծանրացավ թանձր ճենճահոտը:

Աշխարհահռչակ Փաուլո Քոելոյին եթե այդ ճենճահոտը ծանոթ չէր, ապա Հայաստանից հետո գուցե միայն այդ ճենճահոտը տարավ, իբրեւ հայերի վայրագ հյուրասիրախնդրության բնորոշ արտահայտություն: Նա գնաց՝ իր հիսունմեկ միլիոնանոց ընթերցողների բանակին գումարելով երեք միլիոն հայությանը: Եվ թողեց մեզ տարակուսանքի մեջ՝ ի՞նչն է նրա «Ալքիմիկոսի», այդ պարզունակ, կենդանությունից զուրկ, անարվեստ շարադրանքի գնցող հաջողության գաղտնիքը: Արդյոք այն չի՞ ծնվել «տիեզերական ուժերի» օգնությամբ եւ չի՞ կրում նրանց կախարդանքի կնիքը: Շատ հավանական է: Այդ է պատճառը, որ այդ գրքում հողեղեն, երկրային ոչինչ չկա, մարդիկ մարդու ստվերներ են, ոչխարի հոտը նույնպես անշունչ է, անառարկա, պատրանքային, նաեւ քաղաքներն ու անապատն իրենց բնակիչներով, շունչ ու կենդանությունից զուրկ, անտեսանելի, անշոշափելի, պատրանքային, երեւութային:

Մեր գրականության մեջ տարիներ ի վեր արդեն հոլովվում է Արեւմուտքում շրջանառության մեջ մտած «գրականության ապամարդկայնացում», «մարդը պորտալարով կապված է երկնքի հետ» եւ նմանօրինակ մտքեր, որոնք, վստահ եմ, մերոնք՝ իրենք էլ լավ չեն հասկանում ասվածի իմաստը: Բայց ահա Փաուլո Քոելոն իր «Ալքիմիկոսով» եկավ մեզ ցույց տալու, թե ինչ ասել է «գրականության ապամարդկայնացում», «մարդը պորտալարով կապված է երկնքին»:

Հայ ընթերցողին իսպանագիր լավագույն գրողները հայտնի են, այդ թվում արդեն դասականներ՝ Մարկեսը, Խուլիո Կորտասարը եւ ուրիշներ:

Կորտասարի հայերեն «Վիճակախաղ» վեպը պատկերում է արդի ողջ աշխարհն իր այլասերվածությամբ, վարք ու բարքով, նավի քառօրյա շրջագայության ընթացքում: Նույն հեղինակի մի փոքրիկ պատմվածքն անջնջելի է մնացել հիշողությանս մեջ. մեր ժամանակների մի աղջիկ, մոռացած հայրական տան ճամփան, անգիտակ սեր, ընտանիք հասկացությունը, տարվա բոլոր եղանակներին, ամառ թե ձմեռ, հովանոցը կամ անձրեւանոցը գլխից վեր պարզած, կանգնած է բանուկ ճանապարհների խաչմերուկում, սպասում է, որ պատահական մեկն առնի իրեն մեքենայի մեջ, այդ օրը նրա հացին ճաշի, ընթրի, հյուրանոցում բաժանի նրա անկողինը, եւ եթե նա վաղը կես ճանապարհին լքի իրեն, նույն կերպ կանգնի ճամփաբաժնում, հովանոցը կամ անձրեւանոցը գլխից վեր պարզած, սպասելով մեկ ուրիշի:

Հիրավի բարձր գրականություն, որի ձայնին դարեր ի վեր ունկնդրել են սերունդներ, սնվել, ձեւավորվել իբրեւ մարդ: Եվ այլեւս այդ գրականությունը պատկանում է անցյալին: Ասպարեզն այլեւս Փաուլո Քոելոյինն է: Համաշխարհային չափանիշներ ասվածն ա՞յս է, որին հայ գրականագիտությունը շարունակաբար մատնացույց է անում, հորդորում հայ գրողներին՝ հասնել, հավասարվել: Եթե այո, ապա հայ գրողից պահանջվում է կռանալ, երկտակվել, իջնել մինչեւ ո՞ր աստիճան Փաուլո Քոելոյին հավասարվելու համար:

Այդպիսի «գրականություն», որպիսին Փաուլո Քոելոյինն է, իրոք իր թիկունքում ունի «տիեզերական հզոր ուժեր», որոնք նրա համար ապահովել են այդպիսի փառք, այդպիսի ճանաչում, ինչին չէին կարող երազել դասական գրականության հանճարները:

Այս «գրականությունը» աշխարհի բնակչության երեք քառորդ սովալլուկներին «կշտացնելու» համար է, ներշնչելու նրան, թե մոռացիր ամեն բան, սեւեռվիր մեն մի՝ գանձ գտնելու մտքի վրա, որոնի՛ր, որոնի՛ր... ու կգտնես, քանի որ «տիեզերական բոլոր ուժերը» պատրաստ կանգնած են, որ քեզ օգնեն որոնածդ գանձը գտնելու:

Իզուր չէր, որ Փաուլո Քոելոն Հայաստանում արժանացավ ընդունելության՝ նախագահի մակարդակով:

Մեր «ոսկե քաղաքի»՝ Հայաստանի բնակչությունն այսօր սովալլուկների՝ երրորդ աշխարհի շարքում է հիշատակվում, հացիվ չի կերակրվում, գոնե բանիվ կերակրվի, որպիսին Փաուլո Քոելոյի «Ալքիմիկոսն» է:

Չեմպիոնների լիգայի «E», «F», «G» եւ «H» խմբերում ավարտվեցին խմբային մրցաշարի հանդիպումները, որոնք ի հայտ բերեցին 1/8 եզրափակիչի եւս երեք մասնակցի: Պայքարը շարունակելու իրավունք ստացան «Արսենալը», «Վերդերը» եւ «Պորտոն»: Անգլիայի չեմպիոնի համար հաջորդ փուլի ուղեգրի նվաճումը դյուրին խնդիր էր: Ավարտական տուրում Արսեն Վենգերի սաները սեփական հարկի տակ պարզապես ջախջախեցին խմբի հետնապահ նորվեգական «Ռոսենբորգին» (5-1): «Արսենալն» արդեն առաջին 30 րոպեներին վճռեց հանդիպման ելքը, երբ Ռեյեսի, Անրիի եւ Ֆաբրեգասի հարվածներից հետո

Ռոման Աբրամովիչը չօգնեց ԲԿՄԱ-ին

հաշիվն արդեն 3-0 էր: Այս հաղթանակի շնորհիվ Անգլիայի չեմպիոնը գրավեց առաջին տեղը: «E» խմբում 2-րդ տեղը գրաված «Էյնդհովենը», որը ժամկետից շուտ նվաճել էր ուղեգիրը, հյուրընկալվելիս զիջեց «Պանաթինաիկոսին» (1-4): Վերջինս իրավունք ստացավ պայքարը շարունակելու ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի 1/16 եզրափակիչում:

Հատկապես սկզբունքային նշանակություն ուներ «Վալենսիայի» եւ «Վերդերի» մրցավեճը: Հաջորդ փուլ դուրս գալու համար իսպանացիներին միմիայն հաղթանակ էր անհրաժեշտ: Սակայն Կլաուդիո Ռանյերիի սաները չկարողացան կատարել առաջադրանքը: «Վերդերի» ֆուտբոլիստները ոչ միայն անառիկ պահեցին սեփական դարպասը, այլեւ խաղավերջում Վալդեսի խփած 2 գոլերի շնորհիվ հաղթեցին եւ իրենք նվաճեցին ուղեգիրը: Իսկ «Վալենսիան» կմասնակցի ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությանը:

Բավական խճճված իրավիճակ էր ստեղծվել «H» խմբում: Ուղեգրերից մեկը ժամկետից շուտ նվաճել էր «Չելսին», իսկ մյուսի համար պայքարում էին երեք թիմեր: Այդ պայքարում վճռորոշ էին «Պորտո»-«Չելսի» եւ ՊՍԺ-ԲԿՄԱ հանդիպումները: Հատկապես բարդ էր ԲԿՄԱ-ի վիճակը, որը Փարիզում ոչ միայն պետք է հաղթեր մրցակցին, այլեւ հուսար, որ Ռոման Աբրամովիչը կօգնի իրենց եւ «Չելսին» չի պարտվի պորտուգալացիներին: ԲԿՄԱ-ն իր խնդիրը գերազանց կատարեց՝ 3-1 հաշվով վստահ հաղթանակ տոնելով ՊՍԺ-ի նկատմամբ: Աչքի ընկավ Սերգեյ Սեմակը՝ դառնալով հեթ-տրիկի հեղինակ: Իսկ ահա Աբրամովիչի ակումբը չկարողացավ օգնել ԲԿՄԱ-ին: Դռամատիկ պայքարում ընթացած խաղում, որում առաջինը հաջողության էր հասել «Չելսին», դաշտի տերերը հաղթեցին 2-1 հաշվով: Ընդ որում, հաղթական գնդակը «Պորտոն» խփեց խաղավարտից չորս րոպե առաջ: Աչքի ընկավ Մաքարտին:

«F» խմբում հաջորդ փուլի 2 ուղեգրերի տերերն արդեն հայտնի էին եւ մնում էր որոշել այն թիմին, որը պետք է հանդես գար ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարում: Այդ պատվին արժանացավ Դոնեցկի «Շախտյորը», որը սեփական հարկի տակ 2-0 հաշվով հաղթեց «Բարսելոնին»: Վերջինս Դոնեցկ էր ժամանել ոչ հիմնական կազմով: «Շախտյորի» նիգերիացի հարձակվող Ջուլիուս Ագախովայի խփած 2 գոլերը վճռեցին հանդիպման ելքը: Խմբի մյուս խաղը «Սելթիկի» եւ «Միլանի» միջեւ ավարտվեց ոչ-ոքի (0-0): «G» խմբում «Ինտերի» ֆուտբոլիստները սեփական հարկի տակ 3 անպատասխան գնդակ խփեցին «Անդերլեխտի» դարպասը:

Մրցաշարային աղյուսակներ

«E» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Արսենալ	6	2	4	0	11-6	10
2. Էյնդհովեն	6	3	1	2	6-7	10
3. Պանաթինաիկոս	6	2	3	1	11-8	9
4. Ռոսենբորգ	6	0	2	4	6-13	2

«F» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Միլան	6	4	1	1	10-3	13
2. Բարսելոն	6	3	1	2	9-6	10
3. Շախտյոր	6	2	0	4	5-9	6
4. Սելթիկ	6	1	2	3	4-10	5

«G» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ինտեր	6	4	2	0	14-3	14
2. Վերդեր	6	4	1	1	12-6	13
3. Վալենսիա	6	2	1	3	6-10	7
4. Անդերլեխտ	6	0	0	6	4-17	0

«H» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Չելսի	6	4	1	1	10-3	13
2. Պորտո	6	2	2	2	4-6	8
3. ԲԿՄԱ	6	2	1	3	5-5	7
4. ՊՍԺ	6	1	2	3	3-8	5

Սակին կվերսկսի մարզչական գործունեությունը

Իտալացի հանրահայտ մարզիչ Արիգո Սակին կրկին կվերադառնա մարզչական գործունեության, որն ընդհատվել էր առողջության վատթարացման պատճառով: Հաջորդ մրցաշրջանից նա կգլխավորի Մադրիդի «Ռեալը»՝ փոխարինելով ներկայիս գլխավոր մարզիչ Մարիանո Գարսիա Ռեմոնին: Նման որոշում է կայացրել «արքայական» ակումբի նախագահ Ֆլորենտինո Պերեսը՝ հրավիրելով Սակիին: Իտալիայի հավաքականի եւ «Միլանի» նախկին մարզիչն անմիջապես համաձայնեց:

Կասկած չկա, որ հաջորդ մրցաշրջանում «Ռեալի» կազմը զգալի փոփոխության կենթարկվի: Սելեկցիոն աշխատանքում իտալացի մարզիչը մեծ փորձ ունի: Ճիշտ է, դժվար է գուշակել, թե «աստղերի» հետ նրա փոխհարաբերությունները ինչպես կդասավորվեն: Միայն 80-ական թվականների վերջերին «Միլանում» մարզչի եւ ֆուտբոլիստների միջեւ նորմալ հարաբերություններ էին հաստատվել: Այդ տարիներին իտալական ակումբում փայլում էին հոլանդացիների եռյակը՝ Ռայկարդը, Գուլիտը եւ վան Բաստենը, ինչպես նաեւ Ֆրանկո Բարեզին ու «Միլանի» ներկայիս մարզիչ Կառլո Անչելոտին: Հետագա տարիներին նրա եւ առաջատար ֆուտբոլիստների միջեւ մեկ անգամ չէ, որ կոնֆլիկտ է ծագել: Նա համառորեն Իտալիայի ազգային հավաքական չէր հրավիրում հարձակվողներ Վիալլիին եւ Մանչինիին, կիսապաշտպան Լոմբարդոյին: Եվրո-96-ում Սակին հրաժարվեց Ռոբերտո Բաջիոյի ծառայություններից: Չնայած այս ամենին, նրան հաջողվեց 1994 թ. աշխարհի առաջնությունում հավաքականին հասցնել արծաթյա բարձունքի:

Եվրո-96-ից հետո Սակին գլխավորեց «Միլանը»: Սակայն կրկնել 80-ական թվականների հաջողությունները Սակիին այս անգամ չհաջողվեց: Շուտով նա հեռացավ «Միլանից» եւ ստանձնեց Մադրիդի «Ատլետիկոյի» ղեկը, սակայն այստեղ էլ նրա գործերը լավ չընթացան: Սակին վիճաբանեց

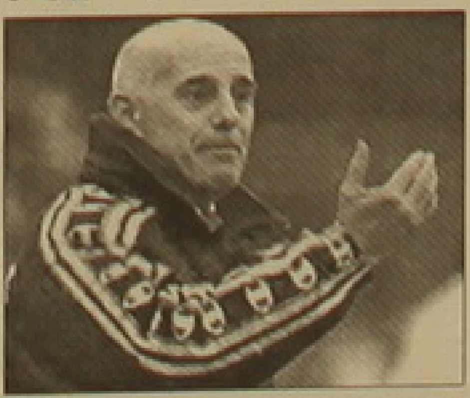

Քրիստիան Վիերիի հետ, որին ի վերջո վաճառեցին: Իսկ առանց Վիերիի «Ատլետիկոյի» գործերը լավ չընթացան եւ շուտով Սակին էլ ստիպված էր հեռանալ իր թիմից: 2001 թ. նա ընդունեց «Պարմայի» հրավերը: Բայց շուտով պատճառաբանելով առողջական վիճակը, հրաժարվեց գլխավոր մարզչի պաշտոնից եւ ստանձնեց ակումբի տեխնիկական տնօրենի պաշտոնը:

Հաշվի առնելով այս ամենը, կարելի է նշել, որ Ֆլորենտինո Պերեսն այնքան էլ հաջող ընտրություն չի կատարել՝ հրավիրելով մի մասնագետի, որն արդեն չորս տարի մարզչական աշխատանքի փորձ չունի, առողջության հարցում խնդիրներ ունի, եւ համախակի է վեճի բռնվում ֆուտբոլիստների հետ:

Սարգիս Սարգսյանը զիջել է դիրքերը

Պրոֆեսիոնալ թենիսիստների ընկերակցությունը հրապարակել է մրցաշրջան-2004-ի արդյունքներով 100 լավագույն թենիսիստների ցանկը: Այն գլխավորում է շվեյցարացի թենիսիստ Ռոջեր Ֆեդերերը, որի առավելությունը մրցակիցների նկատմամբ ակնհայտ է: Նա վաստակել է 1267 միավոր՝ 536 միավորով առաջ անցնելով 2-րդ տեղում ընթացող ամերիկացի Էնդի Ռոդիկից: Անդրե Աղասին ցուցակում 8-րդն է (420 միավոր), որին հաջորդում է Դավիթ Նալբանդյանը (389):

Հայաստանի թենիսիստների առաջատար Սարգիս Սարգսյանն անցյալ տարվա համեմատ ցուցակում զգալի նահանջ է արել: 2003 թ.-ի արդյունքներով Սարգիսը 39-րդ տեղում էր, մինչդեռ այս տարի նա զբաղեցնում է 67-րդ հորիզոնականը՝ իր օգտին գրանցելով 105 միավոր: 100 լավագույնների ցանկում բոլորից շատ ներկայացուցիչ ունի Իսպանիան (13 թենիսիստ): Ֆրանսիան ներկայացված է 11, Արգենտինան եւ ԱՄՆ-ն՝ 9-ական թենիսիստով: Ի դեպ, արգենտինացիներից Դավիթ Նալբանդյանն իր վարկանիշով 2-րդն է եւ զիջում է միայն Գիլերմո Կորիային, որը 480 միավորով 7-րդ տեղում է: Ամերիկացի թենիսիստների մեջ էլ Անդրե Աղասին ունի 2-րդ ցուցանիշը: Իսկ լավագույն արդյունքը պատկանում է 2-րդ տեղում ընթացող Էնդի Ռոդիկին:

Բարձրագույն խմբում հանդես կգա 9 թիմ

Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Ռուբեն Հայրապետյանի գլխավորությամբ տեղի ունեցավ ֆեդերացիայի գործադիր կոմիտեի այս տարվա հինգերորդ նիստը, որի օրակարգում ընդգրկված էր հանրապետության ներֆուտբոլային կյանքին վերաբերող 12 հարց: Ինչպես տեղեկացանք ՀՖՖ մամուլի քարտուղարությունից, առաջին հարցով գործկոմն անդրադարձավ «Շիրակ» ֆուտբոլային ակումբի դիմումին: Դրանով խնդրում են թույլատրել մասնակցելու բարձրագույն խմբի առաջնությանը, հաշվի առնելով, որ «Շիրակն» իրեն լավագույնս է դրսեւորել հանրապետության բոլոր առաջնություններում, միշտ գրավել է մրցանակային տեղեր, Շիրակի մարզի եւ Գյումրի քաղաքի միակ թիմն է բարձրագույն խմբում, ունի ֆուտբոլային հարուստ ավանդույթներ: ՀՖՖ նախագահը գործկոմին առաջարկեց քննարկել բարձրագույն խմբի թիմերի քանակը մեկով ավելացնելու հարցը, քանի որ ֆուտբոլի զարգացման անհրաժեշտությունից եւ առաջնության մրցունակությունից ելնելով տարեց տարի անհրաժեշտ է ավելացնել բարձրագույն խմբի թիմերի քանակը: Գործկոմը հավանություն տվեց առաջարկին:

ՀՖՖ-ի գործկոմն անդրադարձավ նաեւ Է.Գրիգորյանի անվան մասնագիտացված մարզադպրոցի կարգավիճակի հարցին: ՀՖՖ նախագահը ներկայացնելով ՀՖՖ-ի կազմում մարզադպրոցի շահագործման ֆինանսական աննպատակահարմարությունը, առաջարկեց քննարկել մարզադպրոցը 30 տարով «Բանանց» ֆուտբոլային ակումբին վարձակալության հանձնելու հարցը:

Նա տեղեկացրեց, որ հարցը քննարկվել է նաեւ «Բանանց» ակումբի հովանավորների հետ եւ «Բանանցը» միակ ակումբն է, որը ներկայացրել է կայուն զարգացման առաջարկ եւ ծրագիր: Լսելով բոլոր մեկնաբանությունները, գործկոմը միաձայն որոշեց մարզադպրոցը վարձակալության տրամադրել «Բանանց» ակումբին:

Քննարկվեց նաեւ ՀՀ բարձրագույն եւ առաջին խմբի առաջնությունների մասնակցության մուտքավճարների բարձրացման հարցը: ՀՖՖ նախագահը ներկայացրեց մուտքավճարների հավաքագրման եւ կատարված ծախսերի հանգամանալից վերլուծությունը, ըստ որի առաջնությունների կազմակերպման համար Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ծախսած գումարները տարեկան ավելի քան 64 հազար դոլարով գերազանցում են մուտքավճարներից գոյացած գումարներին: Առաջարկվեց մուտքավճարները դարձնել համապատասխանաբար 3,5 եւ 1,5 միլիոն դրամ: Այս որոշումը նույնպես միաձայն ընդունվեց գործկոմի կողմից:

Քննարկվեց նաեւ «Աչաջուր» ՖԱ ՀԿ-ի, «Էսթեղլալ-Կոտայք» եւ «Աբովյան» ՖԱ-երի ՀՖՖ իրավաբանական անձանց միությանն անդամագրվելու հարցը: Գործկոմը, ծանոթանալով բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերին, միաձայն քվեարկեց հարցի դրական լուծման օգտին:

Քննարկվեց նաեւ 2004 թ. ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնության ռմբարկուի որոշման կարգի մասին հարցը: Այսօր ստեղծվել է աննախադեպ իրավիճակ, երբ ռմբարկուի կոչմանը հավակնում են երկու երիտասարդ շնորհալի ֆուտբոլիստներ, եւ որ կանոնակարգով ռմբարկուի միայն մեկ թեկնածուի համար է նախատեսված դրամական մրցանակ: ՀՖՖ-ի նախագահն առաջարկեց կատարել համապատասխան փոփոխություն եւ թույլ տալ կրկնապատկել մրցանակային ֆոնդը, ինչը գործադիր կոմիտեի անդամները ընդունեցին մեծ հավանությամբ:

Շախմատային մրցախաղը հետաձգվեց մինչեւ գարուն

Շախմատի աշխարհի բացարձակ չեմպիոնի կոչման համար Կասպարով-Կասիմջանով կիսաեզրափակիչ հանդիպումը, որ նախատեսված էր անցկացնել հունվարի 7-30-ը Դուբայում, չի կայանա: Նախատեսվում է այն անցկացնել գարնանը, սակայն առայժմ հայտնի չէ մրցավայրը: Այս մասին հայտարարել է ՖԻԴԵ-ի նախագահի օգնական Բերիկ Բալգաբաեւը: Վերջինս նշել է, որ ոչ որ հանդիպումը չեղյալ չի համարել, պարզապես ժամկետներն են հետաձգվում: Ոչ մի խոսք չի ասվում մրցանակային հիմնադրամի մասին: Այն պետք է կազմեր 1,2 մլն դոլար:

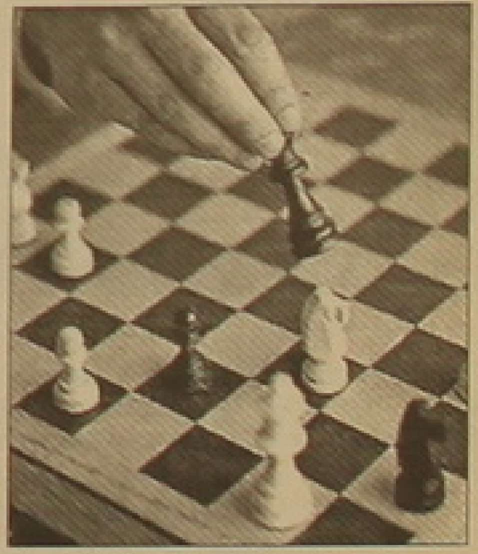

Նշենք, որ հենց մրցանակային հիմնադրամի պատճառով Կասպարովը ժամանակին նշել էր, որ դժվար թե իր մրցախաղը Կասիմջանովի հետ կայանա: Նա ՖԻԴԵ-ից երաշխիքներ էր պահանջել, որ կազմակերպիչները կպահովեն նշված մրցանակային հիմնադրամը: Թեեւ Կիրսան Իլյումժինովը հավաստիացրել էր, որ գումարն արդեն փոխանցված է բանկի համապատասխան հաշվին, սակայն հետագայում պարզվեց, որ դա այդպես չէ: Դեկտեմբերի սկզբին ՖԻԴԵ-ն նույնիսկ հայտարարեց Դուբայի մրցախաղի կազմակերպիչների հետ իր բանակցությունների դադարեցման մասին, սակայն հետո որոշվեց մինչեւ դեկտեմբերի 5-ը ժամանակ տալ նրանց:

Հայտնի է, որ մրցախաղը կազմակերպելու ցանկություն է հայտնել Թուրքիան եւ ըստ նախնական պայմանավորվածության այն հնարավոր է անցկացնել 2005 թ. գարնանը: Կասպարովը համաձայն է Թուրքիայում խաղալ: Ամեն դեպքում, առայժմ մրցախաղի անցկացումը հարցականի տակ է, թեեւ ՖԻԴԵ-ն հայտարարել է գարնանն այն անցկացնելու մասին: Հիշեցնենք, որ այս մրցախաղի հաղթողը աշխարհի բացարձակ չեմպիոնի կոչման համար պայքարում ուժերը կչափի Վլադիմիր Կրամնիկի հետ, որը հաղթել էր Պետեր Լեկոյին:

Կինոաստղը մտադիր է գնել «Լանելի» ակումբը

Հոլիվուդյան կինոաստղ Քեթրին Զետա-Ջոնսը մտադիր է ֆուտբոլի թիմ գնել: Հանրահայտ կինոդերասան Մայքլ Դուգլասի կինը 500 հազար դոլարով ցանկանում է դառնալ Ուելսի ֆուտբոլային ցածր լիգայում հանդես եկող «Լանելի» ակումբի սեփականատերը: Այդ ընտրությունը պայմանավորված է նրանով, որ Ջոնսը ծնունդով Ուելսից է, իսկ ակումբի նախագահը նրա քեռին է: Ակումբի ներկայացուցիչները ուրախ են նման առաջարկի համար: Նրանց կարծիքով 500 հազար դոլարը Ջոնսի համար չնչին գումար է, իսկ ահա թիմի համար այն մեծ օգնություն կլինի:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ծանուցում

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կատարի Պետությունում պայմանագրային հիմունքներով, առնվազն մեկ տարի ժամկետով, բարձր աշխատավարձով աշխատելու համար ՀՀ կառավարության առընթեր միգրացիայի եւ փախստականների վարչությունը հավաքագրում է ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների բնագավառի բարձր որակավորում ունեցող ներքոհիշյալ մասնագետների.

- ծրագրի ղեկավար (Project Coordinator),
- ցանցային ադմինիստրատոր(Network Administrator),
- տեղեկատվական բազայի ադմինիստրատոր (Database Administrator),
- ծրագրավորողներ (Programmer),
- համակարգի վերլուծաբաններ (System Analyst),
- գործառույթների ղեկավար (Head of Operations),
- համակարգչով օգտվողներին օժանդակող մասնագետ (User Support):

Թեկնածուները պետք է ունենան անգլերեն լեզվի լավ իմացություն եւ ըստ ոլորտների 4-ից մինչեւ 10 տարվա աշխատանքի փորձ:

Ցանկացողները կարող են դիմել վարչություն՝ Երեւան, Հր. Քոչարի 4 հասցեով, N 101 սենյակ, ***հեռ. 224727*** կամ այցելել վարչության՝ ***www.DMR.am*** ինտերնետային էջի «Հայտարարություններ» բաժինը:

Request for quotations

UNDP Armenia hereby solicits the quotations for the following services.

- Update and extension of the SME DNC website (**www.smednc.org**), establishment of the on-line facilitated forum.
- Creation and installation of the Intranet network system to connect SME DNC central office with branches.
- Update of the website upon request according to the information provided by the SME DNC.

To be considered, the companies should have

- At least three years of experience in the market
- At least two successful contracts, similar by scope and nature (references are required)

Interested companies may obtain further information and the full set of tender documents at the following address:

Name of Office:	UNDP Armenia Country Office
Address:	14 Karl Liebknecht St., Yerevan, 375010, Armenia
Telephone & Fax:	Tel.: +3741 566073 ext. 126, Fax: +3741 543811
E-Mail:	levon.hovsepyan@undp.org
Contact Person:	Levon Hovsepyan

Quotations must be delivered to the above office on or before 14:00, December 17, 2004.
Late quotations shall be rejected.

UNDP Armenia Country Office
14 Karl Liebknecht St., Yerevan, Armenia

Request for quotations

UNDP Armenia hereby solicits the quotations for the following services.

- Conduct survey to justify the services and information needed for SMEs, mainly in the regions.
- Design and develop specialized training modules based on the survey findings
- Evaluate the SME DNC implemented information, consulting and training programs, design programs for 2005 tailored to the needs of SMEs revealed by the survey and work out the corresponding mechanisms for the provision of support.

To be considered, the companies should have

- At least one year of experience in the market
- At least two successful contracts, similar by scope and nature (references are required)

Interested companies may obtain further information and the full set of tender documents at the following address:

Name of Office:	UNDP Armenia Country Office
Address:	14 Karl Liebknecht St., Yerevan, 375010, Armenia
Telephone & Fax:	Tel.: +3741 566073 ext. 126, Fax: +3741 543811
E-Mail:	levon.hovsepyan@undp.org
Contact Person:	Levon Hovsepyan

Quotations must be delivered to the above office on or before 14:00, December 17, 2004.
Late quotations shall be rejected.

UNDP Armenia Country Office
14 Karl Liebknecht St., Yerevan, Armenia

Բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքը

ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի որոշմամբ բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքը դեկտեմբերի 8-ից սահմանվել է տարեկան 16 տոկոս:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 9.12.2004թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	478.00	473.20	482.80
EUR	1	ԵՎՐՈ	635.74	631.90	639.60
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	17.09	16.10	18.10

ՀՀ Կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը ներկայացնում է տեղեկատվություն մասնավորեցման մասին

Մրցույթ

N	Անվանում	Հասցե	Գործունեության տեսակը	Գնահատված արժեքը (հազ. դրամ)	Նվազագույն գինը (հազ. դրամ)	Մրցույթի անցկացման օրը
1	«Մասիսի ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՓԲԸ	Արարատի մարզ, ք.Մասիս, Ղորղանյանների 5	Ստոմատոլոգիական ծառայություններ	10 389	2598	10.12.2004թ.
2	«Ալավերդու նավթամթերք» ՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք.Ալավերդի, Սանահին կայարան	Նավթամթերքի առեւտուր	2741	685	10.12.2004թ.
3	«Գլխամասային կոմունտես» ՊՓԲԸ գույքի կազմից առանձնացված «Վաղարշապատ» հյուրանոց	Արմավիրի մարզ, ք.Էջմիածին, Կիրովի փող.	Հյուրանոցային ծառայություններ	56 852	10 000	05.01.2005թ.
4	Հրազդանի կինոցանցի «Հրազդան» կինոթատրոնի գույք	Կոտայքի մարզ, ք.Հրազդան, Սպանդարյան փող.	Ժամանցի կազմակերպում	3941	985	11.01.2005թ.
5	Հրազդանի կինոցանցի «Բարեկամություն» կինոթատրոնի գույք	Կոտայքի մարզ, ք.Հրազդան, Միկրոշրջան	Ժամանցի կազմակերպում	8484	2121	11.01.2005թ.
6	«Արմավիրի նավթամթերք» ՓԲԸ	Արմավիրի մարզ, ք.Արմավիր, Սայաթ-Նովա 1	Նավթամթերքի առեւտուր	143 625	35 906	14.01.2005թ.
7	«Ամասիայի գյուղատնտեսական ուսումնական բազա» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ, գ.Ամասիա	Գյուղատնտ. ուսումնափորձնական աշխատանքների իրականացում	1088	272	14.01.2005թ.
8	«Դիլիջանի բեռնաուղեւորատար ավտոտրանսպորտային» ՓԲԸ	Տավուշի մարզ, ք.Դիլիջան, Գետափնյա 3	Բեռների և ուղևորների փոխադրում	86 796	43 398	25.01.2005թ.

Աճուրդ

N	Անվանում	Հասցե	Գործունեության տեսակը	Գնահատված արժեքը (հազ. դրամ)	Մեկնարկային գինը (հազ. դրամ)	Աճուրդի անցկացման օրը
1	Ավտոմեքենա «Գազ-31029» պ/հ 011OS01	-	-	1316,1	1052,88	17.12.2004թ.
2	Ավտոմեքենա «Գազ-3110» պ/հ 100OS01	-	-	1364,7	1091,76	17.12.2004թ.

Առավել մանրամասն տեղեկությունների համար տես՝ **«Ազգ»** օրաթերթի 23.10.04թ. N 187, 02.11.04թ. N 194, 06.11.04թ. N 198, 13.11.04թ. N 203, 16.11.04թ. N 204, 20.11.04թ. N 208, 23.11.04թ. N 209 և 03.12.04թ. N 216 համարները, կամ դիմել՝ «Աճուրդի կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն՝ ք. Երևան, Հր. Քոչարի 27, հեռ. (+3741) 276594, ֆաքս՝ (+3741) 276594: էլ. փոստ: ***tender@privatization.am, URL: www.privatization.am***:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երևան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 8.12.2004 Գինը՝ 100 դրամ